

Spis treści

I.	Skonsolidowany bilans	- 2 -
II.	Skonsolidowany rachunek zysków i strat	- 3 -
III.	Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym	- 4 -
IV.	Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	- 5 -
V.	Informacja dodatkowa	- 6 -
1.	Informacje o strukturze i działalności Grupy	- 6 -
2.	Opis stosowanych zasad rachunkowości	- 7 -
2.1	Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego ...	- 8 -
2.2	Rozpoznawanie przychodów i kosztów	- 13 -
2.3	Zarządzanie ryzykiem finansowym	- 14 -
2.4	Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSSF	- 16 -
3.	Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	- 17 -
3.1	Sprawozdawczość wg segmentów	- 17 -
3.2	Rzeczowe aktywa trwałe	- 19 -
3.3	Wartość firmy	- 20 -
3.4	Pozostałe wartości niematerialne	- 21 -
3.5	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	- 22 -
3.6	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	- 22 -
3.7	Zapasy	- 23 -
3.8	Kategorie i klasy instrumentów finansowych	- 23 -
3.9	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	- 25 -
3.10	Pochodne instrumenty finansowe	- 26 -
3.11	Należności handlowe oraz pozostałe należności	- 26 -
3.12	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	- 26 -
3.13	Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	- 26 -
3.14	Kapitał zakładowy	- 27 -
3.15	Pozostałe kapitały	- 34 -
3.16	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	- 34 -
3.17	Kontrakty długoterminowe	- 35 -
3.18	Kredyty, pożyczki	- 35 -
3.19	Zobowiązania warunkowe	- 36 -
3.20	Odroczony podatek dochodowy	- 37 -
3.21	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	- 39 -
3.22	Przychody ze sprzedaży	- 40 -
3.23	Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	- 40 -
3.24	Pozostałe przychody operacyjne	- 41 -
3.25	Pozostałe koszty operacyjne	- 41 -
3.26	Koszty finansowe – netto	- 41 -
3.27	Podatek dochodowy	- 41 -
3.28	Zyski (straty) kursowe – netto	- 42 -
3.29	Zysk na akcję	- 42 -
3.30	Transakcje z podmiotami powiązanymi	- 43 -
3.31	Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące	- 45 -
3.32	Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe	- 45 -
3.33	Zdarzenia po dacie bilansu	- 46 -
3.34	Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej	- 48 -

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

I. Skonsolidowany bilans

	Nota	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	3.2	182 633	138 765
Wartość firmy	3.3	3 284	3 284
Pozostałe wartości niematerialne	3.4	35 559	36 035
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3.5	8 458	8 118
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	3.6	-	7 289
Inwestycje pozostałe		106	102
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.20	12 341	10 994
Pozostałe należności		-	3
		242 381	204 590
Aktywa obrotowe			
Zapasy	3.7	32 839	20 136
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.11	188 550	149 950
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	-
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	3.17	17 806	23 926
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3.9	-	-
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.10	-	167
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3.12	66 362	62 790
Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	3.13	10 551	-
		316 108	256 969
		558 489	461 559
Aktywa razem			
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Spółki			
Kapitał zakładowy	3.14	7 960	7 519
Pozostałe kapitały	3.15	128 875	127 795
Różnice kursowe	3.28	321	463
Zysk netto za okres bieżący		42 770	52 760
Niepodzielony wynik finansowy		106 626	53 866
		286 552	242 403
Udziały mniejszości	3.15	14 228	14 580
Kapitał własny razem		300 780	256 983
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	3.18	77 739	51 471
Inne zobowiązania	3.16	113	-
Zobowiązania z tyt. odroczonego podatku dochodowego	3.20	6 634	6 309
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.21	2 669	228
		87 155	58 008
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3.16	152 867	127 714
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		3 037	3 424
Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych	3.17	7 125	9 744
Kredyty i pożyczki	3.18	4 945	3 033
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.21	2 580	2 653
		170 554	146 568
Zobowiązania razem		257 709	204 576
Razem kapitał własny i zobowiązania		558 489	461 559

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.
Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Przychody ze sprzedaży	3.22	581 048	491 550
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	3.23	(450 690)	(370 844)
Zysk brutto		130 358	120 706
Pozostałe przychody operacyjne	3.24	2 021	1 010
Koszty sprzedaży i marketingu		(44 370)	(39 189)
Koszty ogólnego zarządu		(36 479)	(32 965)
Pozostałe koszty operacyjne	3.25	(7 524)	(4 011)
Zysk operacyjny		44 006	45 551
Koszty finansowe - netto	3.26	(1 749)	6 431
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	3.6	3 262	2 590
Zysk przed opodatkowaniem		45 519	54 572
Podatek dochodowy	3.27	(3 101)	(1 585)
Zysk netto za okres		42 418	52 987
W tym:			
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki		42 770	52 760
Zysk netto przypadający na udziałowców mniejszościowych	3.15	(352)	227
		42 418	52 987
Zysk na akcję przypadający na akcjonariuszy Spółki za okres (wyrażony w zł na jedną akcję)			
– podstawowy	3.29	5,46	7,13
– rozwodniony		5,46	6,73

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.

Dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

III. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy Spółki				Niepodzielony wynik finansowy	Udziały mniejszości	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe	Zysk netto za okres bieżący			
Stan na 1 stycznia 2006 r.	6 955	86 861	(663)	-	53 866	14 353	161 372
Podwyższenie kapitału	564	-	-	-	-	-	564
Wzrost kapitału w związku z konwersją obligacji na akcje	-	37 895	-	-	-	-	37 895
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	3 027	-	-	-	-	3 027
Korekta kapitału z aktualizacji z tytułu wyceny udziałów	-	12	-	-	-	-	12
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	1 126	-	-	-	1 126
<i>Zysk za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	52 760	-	227	52 987
Suma przychodów ujętych w kapitałach (1-2)	-	-	1 126	52 760	-	227	54 113
Stan na 31 grudnia 2006 r.	7 519	127 795	463	52 760	53 866	14 580	256 983
Stan na 1 stycznia 2007 r.	7 519	127 795	463	-	106 626	14 580	256 983
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	1 080	-	-	-	-	1 080
Podwyższenie kapitału	441	-	-	-	-	-	441
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	(142)	-	-	-	(142)
<i>Zysk za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	42 770	-	(352)	42 418
Suma przychodów ujętych w kapitałach (1-2)	-	-	(142)	42 770	-	(352)	42 276
Stan na 31 grudnia 2007 r.	7 960	128 875	321	42 770	106 626	14 228	300 780

W sprawozdaniu na 31 grudnia 2006 r. dokonano zmiany sposobu prezentacji kapitałów własnych. Zyski osiągnięte przez jednostkę dominującą w latach poprzednich ujmowane uprzednio w pozostałych kapitałach zostały wykazane w pozycji niepodzielony wynik finansowy. Taka sama metoda prezentacji jest kontynuowana w roku 2007.

IV. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Przypływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	42 418	52 987
Korekty razem	901	(20 206)
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	(3 262)	(2 590)
Amortyzacja	17 044	12 740
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	(1 199)	94
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	4 055	1 979
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	(863)	(7 459)
Zmiana stanu zapasów	(12 745)	5 974
Zmiana stanu należności	(36 306)	(59 688)
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	33 682	28 744
Inne korekty	495	-
Zysk netto pomniejszony o korekty razem	43 319	32 781
Zapłacony podatek dochodowy	(4 134)	(2 689)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	39 185	30 092
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży jednostki stowarzyszonej	-	12 232
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(57 060)	(57 323)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	552	473
Nabycie wartości niematerialnych	(2 791)	(689)
Nabycie dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	(2 001)	(3 000)
Wpływy ze sprzedaży dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	2 117	3 044
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(59 183)	(45 263)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpłata z tytułu emisji kapitału	442	-
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	30 909	37 079
Splata kredytów i pożyczek	(2 675)	(2 718)
Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	(2 930)
Odsetki od obligacji	-	(453)
Pozostałe odsetki	(3 703)	(1 273)
Inne wydatki	-	(330)
Inne wpływy finansowe	-	53
Środki pieniężne netto (wykorzystane w)/pochodzące z działalności finansowej	24 973	29 428
Zmiana środków pieniężnych netto	4 975	14 257
Środki pieniężne na początek okresu	62 790	48 967
Dodatnie (ujemne) różnice kursowe w środkach pieniężnych	(1 403)	(434)
Środki pieniężne na koniec okresu	66 362	62 790

INFORMACJA DODATKOWA

V. Informacja dodatkowa**1. Informacje o strukturze i działalności Grupy**

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Spółka ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A, jest działalność wytwórcza, handlowa i usługowa w zakresie informatyki i telekomunikacji - PKD 72.22.Z Oznaczenie sądu rejestrowego dla ComArch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieście w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka ComArch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiąganych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki ComArch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

W dniu 31 grudnia 2007 r. w skład Grupy Comarch wchodziły następujące podmioty (w nawiasach udział głosów przypadający na ComArch S.A.):

- ComArch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie,
- ComArch, Inc. z siedzibą w Chicago (100,00 %),
- ComArch Panama, Inc. z siedzibą w Panamie (100,00 % zależna od ComArch, Inc.),
- ComArch Software AG z siedzibą w Dreźnie (100,00 %),
- ComArch Software S.A.R.L. z siedzibą w Lille (100,00 % zależna od ComArch Software AG),
- ComArch Middle East FZ-LCC z siedzibą w Dubaju (100,00 %),
- ComArch LLC z siedzibą w Kijowie (100,00 %),
- ComArch s.r.o. z siedzibą w Bratysławie (100,00 %),
- OOO ComArch z siedzibą w Moskwie (100,00 %),
- UAB ComArch z siedzibą w Wilnie (100,00 %),
- CA Services S.A. z siedzibą w Krakowie (99,90 %),
- ComArch Management Spółka z o. o. z siedzibą w Krakowie (100,00 %)*,
- ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty (100,00 %)**,
- ComArch Management Spółka z o. o. Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie (100,00 % głosów przypada na ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty)***,
- MKS Cracovia SSA z siedzibą w Krakowie (49,15 %).

*) Z dniem 19 października 2007 roku została zarejestrowana spółka z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą ComArch Management Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie. Kapitał zakładowy spółki ComArch Management Sp. z o.o. wynosi 50 000,00 zł i dzieli się na 500 równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy. ComArch S.A. objął po cenie nominalnej 500 udziałów w kapitale zakładowym spółki ComArch Management Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 50 000,00 zł i pokrył je wkładem pieniężnym ze środków własnych. Objęte udziały stanowią 100 % kapitału zakładowego oraz 100 % głosów na zgromadzeniu wspólników spółki ComArch Management Sp. z o.o. Przedmiotem działania spółki ComArch Management Sp. z o.o. jest działalność związana z informatyką.

**) ComArch S.A. dokonał zapisu na certyfikaty inwestycyjne w ComArch Corporate Finance Funduszu Inwestycyjnym Zamkniętym (zwany dalej „Funduszem”). W wyniku tego zapisu ComArch S.A. objął w dniu 24 października 2007 roku cztery certyfikaty inwestycyjne Funduszu o wartości 250 000,00 zł każdy. Łączna wartość objętych przez ComArch S.A. czterech certyfikatów inwestycyjnych Funduszu wynosi 1 000 000,00 zł. Stanowią one 100 % wyemitowanych przez Fundusz certyfikatów inwestycyjnych oraz uprawniają do 100 % głosów na zgromadzeniu inwestorów Funduszu. Objęte certyfikaty zostały pokryte wkładem pieniężnym ze środków własnych ComArch S.A. Celem Funduszu jest prowadzenie działalności inwestycyjnej w zakresie nowych technologii i usług internetowych, które nie są przedmiotem podstawowej działalności ComArch S.A. Dnia 30 listopada 2007 roku Fundusz nabył 900 000 akcji spółki komandytowo-akcyjnej pod firmą ComArch Management Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie za cenę 900 tys. zł. Kolejnym przedsięwzięciem finansowanym przez Fundusz jest utworzenie spółki utrzymującej rekordy medyczne pacjentów w formie elektronicznej (EHR - Electronic Health Record).

***) Z dniem 21 listopada 2007 roku została zarejestrowana spółka komandytowo-akcyjna pod firmą ComArch Management Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie („SKA”). Kapitał zakładowy SKA wynosi 900 000,00 zł i dzieli się na 900 000 akcji o wartości nominalnej 1,00 zł każda. ComArch S.A. objął po cenie nominalnej 900 000 akcji SKA o łącznej wartości nominalnej 900 000,00 zł i pokrył je wkładem pieniężnym ze środków własnych. Objęte akcje stanowią 100 % kapitału zakładowego oraz 100 % głosów na zgromadzeniu wspólników SKA. Przedmiotem działania SKA jest działalność związana z informatyką.

Dnia 30 listopada 2007 roku ComArch S.A. zbyła 900 000 akcji spółki komandytowo-akcyjnej pod firmą ComArch Management Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie, na rzecz ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie. Akcje będące przedmiotem transakcji mają wartość nominalną 1,00 zł każda i stanowią 100 % kapitału zakładowego oraz 100 % głosów na zgromadzeniu wspólników SKA. Akcje zostały zbyte za cenę 900 000,00 zł. Certyfikaty inwestycyjne wyemitowane przez Fundusz nie mają charakteru właścicielskich papierów wartościowych. SKA jest podmiotem zależnym od ComArch S.A. poprzez osobę jedyne go komplementariusza, czyli ComArch Management Sp. z o.o., który jest spółką zależną ComArch S.A.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.

dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

Ponadto jednostką stowarzyszoną jest:

- INTERIA.PL S.A. z siedzibą w Krakowie (48,48 %).

Na podstawie porozumienia z dnia 3 grudnia 2007 roku przenoszącego własność akcji INTERIA.PL S.A. pomiędzy ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie a SKA, ComArch S.A. wniosła aportem do SKA całość posiadanych przez siebie akcji INTERIA.PL S.A., to jest 2 267 814 akcji imiennych uprzywilejowanych oraz 270 555 akcji zwykłych na okaziciela w spółce INTERIA.PL S.A. w Krakowie, które to akcje reprezentowały 36,08% kapitału zakładowego INTERIA.PL S.A. i na które przypadało 48,48% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu INTERIA.PL S.A. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. jednostka dominująca ComArch S.A. nie posiada akcji w INTERIA.PL S.A. jednakże akcje te nadal są w posiadaniu Grupy kapitałowej.

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca: podmiot dominujący pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je, spółki ComArch, Inc., ComArch Software AG, ComArch Middle East FZ-LCC, ComArch Sp. z o.o., ComArch Panama, Inc., OOO ComArch, UAB ComArch, ComArch s.r.o. pozyskują kontrakty na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części. CA Services S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby spółek Grupy oraz realizowanych przez Comarch kontraktów, a także świadczenia usług outsourcingowych i pozostałych informatycznych na rzecz ComArch S.A. oraz kontrahenta zagranicznego. ComArch Managment Sp. z o.o. oraz ComArch Managment Sp. z o.o. SKA będą zajmować się działalnością związaną z informatyką. ComArch Corporate Finance FIZ prowadzić będzie działalność inwestycyjną w zakresie nowych technologii i usług nie będących przedmiotem podstawowej działalności ComArch S.A. MKS Cracovia SSA jest sportową spółką akcyjną.

2. Opis stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 12 miesięcy 2007 roku zostało przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz interpretacjami opublikowanymi przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem tych pozycji, które zgodnie z niniejszymi zasadami są wyceniane w inny sposób.

Sporządzenie sprawozdania wg MSSF wymaga dokonania szeregu szacunków i zastosowania własnego osądu. W nocy 2.3.2 zostały zaprezentowane te obszary sprawozdania finansowego, które wymagają znaczących szacunków lub w stosunku do których wymagana jest znacząca doza osądu.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Comarch w dającej się przewidzieć przyszłości. Według Zarządu Spółki nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

Grupa Comarch sporządza rachunek zysków i strat w wersji kalkulacyjnej, natomiast rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 12 miesięcy 2007 roku obejmuje sprawozdania następujących spółek:

	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział ComArch S.A. W kapitale zakładowym
ComArch S.A.	jednostka dominująca	pełna	
ComArch Software AG	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch, Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch Middle East FZ-LCC	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch LLC	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch s.r.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch Panama, Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
OOO ComArch	jednostka zależna	pełna	100,00 %
UAB ComArch	jednostka zależna	pełna	100,00 %
CA Services S.A.	jednostka zależna	pełna	99,90 %
ComArch Software S.A.R.L.	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu ComArch Software AG
ComArch Management Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00 %
ComArch Management Sp. z o.o. SKA	jednostka zależna	pełna	100,00 % w posiadaniu ComArch Corporate Finance
ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	jednostka zależna	pełna	Fundusz Inwestycyjny Zamknięty 100,00 % ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych
MKS Cracovia SSA*	jednostka zależna	pełna	49,15 %

*) Spółka MKS Cracovia SSA jest spółką zależną od ComArch S.A. na podstawie MSR 27 pkt 13d.

INFORMACJA DODATKOWA

2.1 Zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego**2.1.1 Sprawozdawczość dotycząca segmentów**

Segment branżowy to grupa aktywów i działalności zaangażowanych w dostarczanie produktów i usług, które podlegają ryzykom i zwrotom z poniesionych nakładów inwestycyjnych innym niż pozostałe segmenty branżowe. Segment geograficzny dostarcza produkty lub usługi w pewnym środowisku gospodarczym, które podlega ryzykom i zwrotom innym niż w przypadku segmentów funkcjonujących w innych środowiskach gospodarczych. Jako segment podstawowy Grupa wybrała raportowanie wg segmentów branżowych. Do podstawowych segmentów należą segment informatyczny i sportowy.

2.1.2 Konsolidacja**a) Jednostki zależne**

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu, do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

b) Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50 % ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje określoną w dniu nabycia wartość firmy.

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. O łączne zmiany stanu od dnia nabycia koryguje się wartość bilansową inwestycji. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba, że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Nie zrealizowane straty również są eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.1.3 Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych**a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji**

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w polskich złotych (PLN), która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji jednostki dominującej.

b) Transakcje i salda wyrażone w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane według wartości godziwej w korespondencji z rachunkiem zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości

INFORMACJA DODATKOWA

godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z wyceny w wartości godziwej.

c) Spółki wchodzące w skład Grupy

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy (z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji), których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

(i) aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym bilansie przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na ten dzień bilansowy,

(ii) przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursów średnich (chyba, że kurs średni nie stanowi zadowalającego przybliżenia skumulowanego wpływu kursów z dni transakcji – w takim wypadku przychody i koszty przelicza się według kursów z dni transakcji), a wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach zagranicznych oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmuje się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostki zagranicznej, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostki zagranicznej oraz przelicza według kursu zamknięcia.

2.1.4 Inwestycje**a) Aktywa i zobowiązania finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi przez rachunek zysków i strat**

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez Zarząd. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia. Tego typu instrumenty są wykazywane osobno w bilansie w pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”. Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub ich realizacji oczekuje się w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności zalicza się do wykazywanych w bilansie należności handlowych i usług oraz pozostałych należności.

c) Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd Grupy zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

d) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to nie zaliczone do instrumentów pochodnych instrumenty finansowe przeznaczone do tej kategorii albo nie zaliczone do żadnej z pozostałych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich przytęków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami wykazywanymi w rachunku zysków i strat, wykazuje się po początkowym ujęciu według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej. Zrealizowane i nie zrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi w korespondencji z w rachunkiem zysków i strat wykazuje się w rachunku zysków i strat, w okresie, w którym powstały. Nie zrealizowane zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej niepieniężnych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” ujmuje się w kapitale własnym. W razie sprzedaży papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” lub utraty przez nie wartości, łączne dotychczasowe korekty do poziomu aktualnej wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat jako

INFORMACJA DODATKOWA

zyski i straty na inwestycyjnych papierach wartościowych.

Wartość godziwa inwestycji notowanych wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nie notowanych papierów wartościowych), Grupa ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz powszechnie uznane za poprawne modele wyceny instrumentów pochodnych, oparte na danych wejściowych pochodzących z aktywnego rynku.

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły na wartości. W odniesieniu do kapitałowych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży”, przy ustalaniu, czy papiery wartościowe utraciły na wartości bierze się pod uwagę znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej danego papieru wartościowego poniżej jego kosztu. Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszona o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat z tytułu instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

2.1.5 Aktywa trwałe

a) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne ujmowane są w ewidencji według cen nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Grupa dokonuje odpisów amortyzacyjnych metodą liniową. Przyjęto następujące stawki amortyzacyjne:

• oprogramowanie komputerowe	30 %
• licencje	30 %
• prawa autorskie	30 %
• pozostałe prawa	10 - 20 %

Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają oszacowanemu okresowi użytkowania wartości niematerialnych. W przypadku wartości niematerialnych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i dlatego nie jest amortyzowane. Grunty będące w użytkowaniu wieczystym spółki MKS Cracovia SSA nie podlegają amortyzacji, gdyż posiadają nieokreślony okres użytkowania, z uwagi na fakt, iż Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż Spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, o których zależałoby przedłużenie tego prawa.

Wieczyste użytkowanie w Polsce traktowane jest jako synonim własności a nie dzierżawy, po zakończeniu której użytkownik oddaje grunt. Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela MKS Cracovia SSA czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportowa w tym MKS Cracovia SSA m in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej
- umorzenie podatku od nieruchomości
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste

b) Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujmuje się w ramach inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Wartość firmy jest testowana corocznie pod kątem utraty wartości i wykazywana w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu ewentualnej utraty wartości. Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

c) Rzeczowe aktywa trwałe

Środki trwałe

Wycenione zostały według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Przyjęte stawki amortyzacyjne odpowiadają ekonomicznej użyteczności środków trwałych.

Szczegółowe zasady amortyzowania środków trwałych przyjętych przez Spółkę są następujące:

Środki amortyzowane są metodą liniową przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odpowiadających oszacowanym okresom użytkowania. W szczególności stawki amortyzacyjne wynoszą: 2,5 % (dla gr. I), 30 % (dla gr. IV) i 20 % (dla gr. VII i VIII). W przypadku środków trwałych nabytych w celu wykorzystania w konkretnym projekcie okres amortyzacji ustala się jako okres trwania projektu.

INFORMACJA DODATKOWA

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Spółka stosuje zasadę, że odsetki od kredytu inwestycyjnego w okresie realizacji inwestycji aktywowane są w pozycji środki trwałe w budowie. Odsetki od kredytu inwestycyjnego po przyjęciu środka trwałego sfinansowanego kredytem obciążają wynik roku w pozycji koszty finansowe.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych

Ulepszenia w obcych środkach trwałych wycenione są według ceny nabycia pomniejszone o dotychczasowe umorzenie i ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

d) Leasing

Grupa użytkuje na zasadach leasingu samochody oraz sprzęt komputerowy. Ponieważ na mocy zawartych umów nastąpiło zasadniczo przeniesienie całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania przedmiotu leasingu, ujęte są one w księgach na zasadach leasingu finansowego. Wprowadzone zostały do ksiąg jako aktywa i zobowiązania w kwotach równych wartości minimalnych opłat leasingowych ustalonych na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenia niespłaconego salda zobowiązań. Część odsetkowa kosztów finansowych obciąża rachunek wyników przez okres trwania leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda. Środki użytkowane na zasadach leasingu podlegają amortyzacji przez krótszy z okresów: okres umowy lub użytkowania.

e) Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

Dotyczą prawa wieczystego użytkowania gruntów przez jednostkę dominującą ComArch S.A. Posiada ono określony okres użytkowania i dlatego podlega amortyzacji. Okres amortyzowania ustalono na 85 lat, czyli że amortyzowane jest według stawki 1,2 %.

f) Utrata wartości aktywów

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji, lecz corocznie są testowane pod kątem możliwej utraty wartości. Aktywa podlegające amortyzacji analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć jakieś zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują na możliwość niezrealizowania ich wartości bilansowej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

2.1.6 Aktywa obrotowe**a) Zapasy, produkty w toku oraz towary**

Wykazywana w sprawozdaniu produkcja w toku dotyczy wytwarzanego przez Grupę i przeznaczonego do wielokrotnej sprzedaży oprogramowania. Produkcja w toku jest wyceniana według technicznych bezpośrednich kosztów wytworzenia.

Wytworzone przez Grupę i przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży oprogramowanie użytkowe wyceniane jest w okresie przynoszenia przez nie korzyści ekonomicznych, nie dłuższym niż 36 miesięcy, jakie następują od rozpoczęcia sprzedaży, w wysokości nadwyżki kosztów ich wytworzenia nad przychodami netto uzyskanymi ze sprzedaży tych produktów w ciągu kolejnych 36 miesięcy. Nie odpisane po tym okresie koszty wytworzenia zwiększają pozostałe koszty operacyjne.

W zależności od charakteru wytworzonego oprogramowania i oceny możliwości jego sprzedaży stosuje się zasadę odpisywania w koszt własny poniesionych na jego wytworzenie nakładów w wysokości od 50 % do 100 % zafakturowanej w powyższym okresie sprzedaży z tym, że jako podstawową stosuje się stawkę 50 %. Jeżeli Spółka posiada wcześniejszą informację o ograniczeniu możliwości dalszej sprzedaży, niezwłocznie dokonuje odpisu aktualizującego wartość produkcji w toku w wysokości nakładów, w stosunku, do których występuje prawdopodobieństwo nie odzyskania, bądź też dokonuje jednorazowo odpisania całości nierozliczonych nakładów (w zależności od stopnia oceny ryzyka) w ciężar kosztu własnego sprzedaży.

Ewidencja materiałów i towarów prowadzona jest według rzeczywistych cen zakupu. Rozchody wyceniane są według zasady pierwsze przyszło, pierwsze wyszło (FIFO). Materiały i towary wycenione są według rzeczywistych cen zakupu nie wyższych od cen sprzedaży netto.

b) Należności

Na dzień powstania ujmuje się je w księgach według wartości godziwej, a w następnych okresach wg skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu).

Należności w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

W celu urealnienia wartości, należności zostały pomniejszone o odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych. Odpis z tytułu utraty wartości odpowiada różnicy pomiędzy wartością bilansową a wartością bieżącą rzeczywistych przepływów pieniężnych z danego składnika aktywów. Ze względu na specyfikę działalności (występowanie w ograniczonym zakresie należności od tzw. kontrahentów masowych), dokonywanie stosownych odpisów

INFORMACJA DODATKOWA

aktualizacyjnych odbywa się drogą szczegółowej identyfikacji należności i oceny zagrożenia wpływu środków pieniężnych wynikających z uwarunkowań umownych i biznesowych.

c) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Kategoria ta obejmuje środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, płynne krótkoterminowe papiery wartościowe oraz inne krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności.

d) Rozliczenie kontraktów długoterminowych

Koszty związane z kontraktami długoterminowymi ujmują się w momencie poniesienia. Wynik na kontraktach ustala się według stopnia zaawansowania prac, o ile jest możliwe wiarygodne ustalenie stopnia zaawansowania. Stopień zaawansowania mierzy się w oparciu o wyrażony procentowo stosunek kosztów poniesionych do dnia bilansowego, do łącznych szacowanych kosztów z tytułu kontraktu. Jeżeli prawdopodobne jest że łączne koszty z tytułu umowy przekroczą łączne przychody, to przewidywaną stratę ujmują się natychmiast.

Grupa prezentuje w aktywach pozycję „Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych” w przypadku gdy występuje nadwyżka poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, nad wartością zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów. W przeciwnym przypadku, tj. gdy występuje nadwyżka zafakturowanej sprzedaży do kontrahentów nad wartością poniesionych kosztów i ujętych zysków z tytułu kontraktów długoterminowych, Grupa prezentuje w zobowiązaniach pozycję „Zobowiązania z tytułu kontraktów długoterminowych”. Ww. nadwyżki są ustalane dla każdego kontraktu osobno i prezentowane rozdzielnie bez saldowania poszczególnych pozycji.

e) Aktywa przeznaczone do zbycia

Aktywa i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

2.1.7. Kapitał własny

Kapitał własny obejmuje między innymi:

- a) kapitał zakładowy jednostki dominującej wykazany w wartości nominalnej,
- b) pozostałe kapitały utworzone:
  - z podziału zysku (kapitał rezerwowy jednostki dominującej)
  - z wyceny opcji menedżerskiej,
  - z nadwyżki sprzedaży akcji ponad wartość nominalną,
- c) zysk nie podzielony wynikający z korekt z tytułu zmiany zasad rachunkowości oraz z wyników osiągniętych przez spółki Grupy.
- d) zysk netto za rok bieżący

2.1.8 Świadczenia pracownicze**a) Świadczenia oparte na akcjach**

Grupa prowadzi program wynagrodzeń opartych na akcjach i regulowanych akcjami. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji powiększa koszty. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć z kosztów przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji, z wyłączeniem wpływu ewentualnych niezwiązanych z rynkiem kapitałowym warunków nabywania uprawnień (np. celów do osiągnięcia w zakresie rentowności i wzrostu sprzedaży). Warunki nabywania uprawnień do realizacji uwzględnia się w założeniach co do przewidywanej liczby opcji, które mogą być zrealizowane. Na każdy dzień bilansowy jednostka dominująca weryfikuje swoje oszacowania. Wpływ ewentualnej weryfikacji pierwotnych oszacowań Grupa ujmuje w rachunku zysków i strat, w korespondencji z kapitałem własnym. Uzyskane wpływy z tytułu realizacji opcji, tj. wpływy z tytułu objęcia akcji (pomniejszone o koszty transakcyjne bezpośrednio związane z realizacją) odnosi się na kapitał zakładowy (wartość nominalna) oraz kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

2.1.9 Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania**a) Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania**

Na dzień powstania ujmują się je w księgach według wartości godziwej, a na dzień bilansowy w kwocie skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Zobowiązania w zależności od terminu wymagalności (do 12 miesięcy od dnia bilansowego lub powyżej 12 miesięcy od dnia bilansowego) wykazywane są jako krótkoterminowe lub długoterminowe.

INFORMACJA DODATKOWA

b) Zobowiązanie finansowe

W momencie początkowego ujęcia zobowiązania finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika zobowiązań niekwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, jednostka wycenia zobowiązania finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem instrumentów pochodnych, wycenianych wg wartości godziwej. Zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

c) Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na koszty restrukturyzacji, naprawy gwarancyjne oraz roszczenia prawne ujmuje się, jeżeli:

- Grupa posiada bieżące prawne lub zwyczajowe zobowiązanie wynikające z przeszłych zdarzeń,
- istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że w celu rozliczenia tych zobowiązań konieczne będą wydatki środków Grupy oraz
- wartość ta została oszacowana w sposób wiarygodny.

Rezerwy restrukturyzacyjne obejmują głównie odprawy pracownicze. Rezerw nie ujmuje się w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych.

Jeżeli występuje szereg podobnych zobowiązań, prawdopodobieństwo konieczności wydatkowania środków w celu ich rozliczenia określa się dla całej grupy podobnych zobowiązań. Rezerwę ujmuje się nawet wówczas, gdy prawdopodobieństwo wydatkowania środków w związku z jedną pozycją zawierającą się w grupie zobowiązań jest niewielkie.

Rezerwy wycenia się według wartości bieżącej kosztów oszacowanych zgodnie z najlepszą wiedzą przez kierownictwo Spółki, których poniesienie jest niezbędne w celu rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy. Stopa dyskonta zastosowana do ustalenia wartości bieżącej odzwierciedla aktualną ocenę rynkową wartości pieniądza w czasie oraz zwiększenia dotyczące danego zobowiązania.

2.1.10 Odroczonego podatek dochodowy

Jako generalną zasadę przyjmuje się zgodnie z MSR12, iż w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, tworzona jest rezerwa i ustalane aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Różnica pomiędzy stanem zobowiązań i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego wpływa na wynik finansowy, przy czym zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym, odnoszone są również na kapitał własny.

2.2 Rozpoznawanie przychodów i kosztów

Prowadzona przez Grupę Comarch działalność w zdecydowanej większości polega na wytwarzaniu oprogramowania do wielokrotnej sprzedaży oraz na realizacji informatycznych kontraktów integracyjnych. W ramach kontraktów integracyjnych Grupa Comarch oferuje wykonanie systemów informatycznych "pod klucz" składających się z oprogramowania (własnego i obcego) i/lub sprzętu komputerowego i/lub świadczeniu usług takich jak:

- usługi wdrożeniowe,
- usługi instalacyjne,
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny,
- usługi asysty technicznej,
- usługi *customizacji* (dostosowania) oprogramowania,
- inne usługi informatyczne i nieinformatyczne niezbędne do realizacji systemu.

Przy ustalaniu całkowitych przychodów z kontraktu uwzględnia się:

- przychody z oprogramowania własnego (niezależnie od formy, w jakiej oprogramowanie to jest udostępniane, czyli: licencje, prawa majątkowe, itp.),
- przychody z usług, o których mowa w poprzednim akapicie.

Kierownicy jednostek mogą podjąć decyzję o zaliczeniu do całkowitych przychodów z kontraktu szacowanych przychodów, dla których istnieje duże prawdopodobieństwo, że zostaną zrealizowane (np. w trakcie realizacji kontraktu z przyczyn technicznych następuje modyfikacja projektu i istnieje uzasadnione prawdopodobieństwo, że zamawiający zaakceptuje modyfikację i wysokość przychodów wynikających z tej modyfikacji).

INFORMACJA DODATKOWA

Dla kontraktów integracyjnych, w ramach których dostarczane jest oprogramowanie autorstwa Grupy Comarch przeznaczone do wielokrotnej sprzedaży, osobno ujmuje się w księgach przychody i koszty związane z tym oprogramowaniem oraz przychody i koszty związane z pozostałą częścią kontraktu integracyjnego.

Różne kontrakty integracyjne łączy się i ujmuje w księgach razem jako jeden kontrakt, jeżeli:

- umowy są realizowane jednocześnie lub w ciągłej sekwencji czasowej i precyzyjne rozdzielenie kosztów ich realizacji jest niemożliwe lub
- umowy są tak ściśle powiązane ze sobą, że w rzeczywistości są one częścią pojedynczego projektu ze wspólną dla całego projektu marżą zysku.

Przychody z tytułu pozostałych usług (np. usługi serwisowe, usługi asysty) rozpoznaje się równomiernie w okresie trwania umowy/świadczenia usług. Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego oraz innych towarów rozpoznaje się zgodnie z ustalonymi warunkami dostawy.

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług, produktów, towarów i innych składników majątkowych obejmują sumy wartości godziwych należnych zafakturowanych przychodów, z uwzględnieniem upustów i rabatów bez podatku od towarów i usług.

Koszty sprzedaży obejmują koszty marketingu oraz koszty pozyskania nowych zleceń przez centra (działy) sprzedaży Grupy Comarch.

Koszty ogólne obejmują koszty funkcjonowania Grupy Comarch jako całości i zalicza się do nich w szczególności koszty zarządu oraz koszty działów pracujących na potrzeby ogólne Grupy.

Różnice kursowe dotyczące należności ujmowane są w pozycji przychody ze sprzedaży a od zobowiązań w pozycji koszt sprzedanych produktów, usług i towarów.

Dotacje

Grupa otrzymuje dotacje na finansowanie prac badawczo-rozwojowych w ramach programów pomocy unijnej. Dotacje te ujmuje się w sposób systematyczny jako przychód w poszczególnych okresach, tak aby zapewnić ich współmierność z ponoszonymi kosztami, które dotacje te mają kompensować, stosownie do celu ich rozliczenia. Dotacje te pomniejszają odpowiednie koszty bezpośrednie, które to koszty po skompensowaniu ich z dotacją prezentowane są w koszcie sprzedanych produktów, usług i materiałów.

a) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Obejmują przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostek i obejmują głównie: wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, darowizny, utworzone rezerwy, skutki aktualizacji wartości aktywów.

b) Przychody i koszty finansowe

Obejmują głównie przychody i koszty z tytułu odsetek, wynik osiągnięty z tytułu różnic kursowych z działalności finansowej, ze zbycia aktywów finansowych, skutki aktualizacji wartości inwestycji.

Koszty odsetek płaconych od kredytu inwestycyjnego ujmowane są w kosztach finansowych od momentu przyjęcia do użytkowania środka sfinansowanego kredytem.

2.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym**a) ryzyko kredytowe**

Grupa analizuje wiarygodność finansową potencjalnych klientów przed zawarciem umów na dostawę systemów informatycznych i w zależności od oceny standingu finansowego dostosowuje warunki każdej umowy do potencjalnego ryzyka. Koncentracja ryzyka kredytowego jest ograniczona ze względu na dywersyfikację sprzedaży Grupy do znacznej liczby kontrahentów z różnych branż gospodarki i z różnych regionów świata.

b) ryzyko zmiany stóp procentowych

Jednostka dominująca jest narażona na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami oraz z zawartymi długoterminowymi kredytami inwestycyjnymi przeznaczonymi na finansowanie nowych budynków produkcyjnych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Kredyty są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR. Jednostka dominująca nie dokonywała zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej w tym obszarze, jednakże prowadzi stały monitoring sytuacji rynkowej w tym zakresie. Wpływ zmiany stóp procentowych na wysokość płaconych odsetek od kredytów jest częściowo kompensowany przez zmianę odsetek otrzymywanych od posiadanych środków pieniężnych.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko stopy procentowej dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli na dzień bilansowy stopy procentowe byłyby wyższe/nizsze o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2007 r. byłby o 82 tys. PLN niższy/wyższy, przy pozostałych zmiennym na stałym poziomie. Byłoby to głównie skutkiem wyższych/nizszych kosztów z tytułu odsetek zapłaconych od kredytów o zmiennym oprocentowaniu, częściowo zrównoważonych wyższymi/nizszymi przychodami z tytułu odsetek od środków pieniężnych. Analogiczna analiza na dzień 31 grudnia 2006 wskazuje, że jeśli stopy procentowe byłyby wyższe/nizsze o 50 punktów bazowych, zysk netto za rok 2006 r. byłby o 41 tys. PLN wyższy/nizszy, przy pozostałych zmiennym na stałym poziomie. Zmiana we wrażliwości wyniku finansowego Grupy na zmiany stóp procentowych wynika ze zwiększenia w 2007 r. salda kredytów o zmiennym oprocentowaniu, przy jednoczesnym utrzymaniu stanu środków pieniężnych na

INFORMACJA DODATKOWA

podobnym poziomie. Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko stopy procentowej dokonana została metodą uproszczoną, zakładającą, że wzrost i spadek stóp procentowych zamknie się identyczną kwotą.

c) ryzyko zmiany kursów walut

W związku ze sprzedażą eksportową lub denominowaną w walutach obcych Jednostka dominująca jest narażona na ryzyko kursowe, szczególnie w odniesieniu do zmian kursów par walut EUR/PLN i USD/PLN. Równocześnie część kosztów Spółki jest również wyrażona lub powiązana z kursem walut obcych. W indywidualnych przypadkach ComArch S.A. dokonuje zabezpieczenia przyszłych płatności za pomocą kontraktów forward oraz opcji walutowych. Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy denominowanych w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz środków pieniężnych. Wartości te przedstawione zostały w nocie 3.8.

Analiza wrażliwości wyniku finansowego Grupy na ryzyko zmiany kursów walut dokonana zgodnie z zasadami MSSF 7, wskazuje, że jeśli kurs w stosunku do kursu z wyceny bilansowej dla walut EURO i USD wzrósłby/spadłby o 5 % przy utrzymaniu wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, wynik netto Grupy za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2007 roku byłby wyższy/niejszy o 2 278 tys. PLN, w tym o 1 483 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w EURO i 795 tys. PLN z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w USD. Aktywa i zobowiązania finansowe wyrażone w innych walutach obcych mają niewielki udział w strukturze walutowej aktywów i zobowiązań.

Powyższy szacunek wpływu ryzyka walutowego na wynik finansowy obliczony został w oparciu o metodę symetryczną zakładającą, że wzrost i spadek kursów zamknie się identyczną kwotą.

d) ryzyko płynności finansowej

Grupa posiada system zarządzania ryzykiem płynności dla potrzeb zarządzania funduszami krótko-, średnio- i długoterminowymi Grupy. Podstawowe ryzyko płynności finansowej wynika z faktu, iż większość kosztów ponoszonych przez Grupę ma charakter kosztów stałych, natomiast przychody ze sprzedaży podlegają zmienności charakterystycznej dla firm usługowych. Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału obrotowego, utrzymując rezerwy w formie kredytowej w rachunku bieżącym, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

Informacje o terminach umownej zapadalności zobowiązań finansowych przedstawiono w nocie 3.8.

2.3.1 Rachunkowość pochodnych instrumentów finansowych oraz działalności zabezpieczającej

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSR 39, będące zabezpieczeniem wartości godziwej wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

Instrumenty pochodne stanowiące instrument zabezpieczający w rozumieniu MSR 39, będące zabezpieczeniem przepływów pieniężnych wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi:

- a) na kapitał z aktualizacji wyceny (w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie),
- b) na wynik z operacji finansowych (w części nie stanowiącej efektywnego zabezpieczenia).

Instrumenty pochodne nie stanowiące instrumentu zabezpieczającego w rozumieniu MSR 39, wycenia się w wartości godziwej, a zmianę w wycenie odnosi na wynik z operacji finansowych.

2.3.2 Ważne oszacowania i założenia

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości. Uzyskane w ten sposób oszacowania księgowe z definicji rzadko pokrywają się będą z faktycznymi rezultatami. Oszacowania i założenia, które niosą ze sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego są zaprezentowane poniżej.

- a) oszacowania całkowitych kosztów realizacji projektów związane z wyceną kontraktów długoterminowych zgodnie z MSR 11,

Zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami rachunkowości dokonuje się ustalenia stopnia zaawansowania kontraktów długoterminowych przez ustalenie proporcji dotychczas poniesionych kosztów danego projektu do całkowitych szacowanych kosztów projektów. Z uwagi na długoterminowy charakter prowadzonych projektów oraz ich złożoność, a także możliwość pojawienia się nie przewidywanych wcześniej trudności związanych z realizacją projektu, może się okazać, iż rzeczywiste całkowite koszty realizacji projektu będą różniły się szacunków dokonywanych na kolejne dni bilansowe. Zmiana szacunków całkowitych kosztów realizacji projektów mogłaby spowodować, iż ustalony na dzień bilansowy stopień zaawansowania projektu, a tym samym rozpoznany przychód, powinien być ustalony w innej wartości.

INFORMACJA DODATKOWA

- b) oszacowania związane z ustaleniem i rozpoznaniem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego zgodnie z MSR 12,

W związku z prowadzeniem działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej i korzystaniem przez jednostkę dominującą z ulg podatkowych dokonuje się ustalenia wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, na bazie przewidywań dotyczących kształtowania się wysokości dochodu zwolnionego oraz okresu, w którym taki dochód może występować. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste wyniki i dochód zwolniony mogą się różnić od tych prognozowanych przez ComArch SA.

- c) oszacowanie potencjalnych kosztów związanych z toczącymi się przeciwko Grupie postępowaniami sądowymi zgodnie z MSR 37.

Na dzień bilansowy Grupa jest powodem i pozwany w postępowaniach sądowych. Sporządzając sprawozdanie finansowe, Grupa każdorazowo bada szanse i ryzyka związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi i stosownie do rezultatów takich analiz tworzy rezerwy na potencjalne straty. Zawsze istnieje jednak ryzyko, iż sąd wyda wyrok odmienny od przewidywań i utworzone rezerwy okażą się niewystarczające lub nadmierne w stosunku do rzeczywistych wyników postępowań.

- d) oszacowanie związane z przeprowadzeniem dorocznego testu na utratę wartości firmy zgodnie z MSSF 3 i MSR 36

Grupa przeprowadza na koniec każdego roku obrotowego test na utratę wartości firmy, zgodnie z polityką rachunkowości zawartą w notce 3.3. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Wartość odzyskiwalną ustala się na podstawie wartości godziwej. Wyliczenia te wymagają wykorzystania szacunków odnośnie projekcji przepływów pieniężnych w segmencie IT w kolejnym roku obrotowym oraz przewidywanego rozwoju rynku IT w Polsce w latach późniejszych. Z uwagi na dużą zmienność koniunktury w branży IT, w której działa Grupa, może nastąpić sytuacja, w której rzeczywiste przepływy mogą się różnić od tych prognozowanych przez Grupę.

2.4 Nowe standardy rachunkowości i interpretacje KIMSSF

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE). Zakres standardów przyjętych przez UE różni się od zakresu pełnych regulacji MSSF, które miałyby zastosowanie dla sprawozdań finansowych sporządzonych za cztery kwartały 2007 roku. Różnica ta wynika z poniższej zmiany do standardu, która nie została jeszcze przyjęta przez UE:

- Zmiana do MSR 39 Rachunkowość zabezpieczeń.

W ocenie Zarządu Grupy Kapitałowej, niniejsza zmiana do standardu nie miałaby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałaby przyjęta do stosowania na dzień bilansowy.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, ale nie mają zastosowania do niniejszego sprawozdania lecz dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2008 roku lub później:

- Zmiana do MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego” (obowiązująca od 1 stycznia 2009 roku)

- MSSF 8 „Segmenty operacyjne”, zastępujący MSR 14, obowiązywał będzie dla sprawozdań rocznych za okresy rozpoczynające się 1 stycznia 2009 r. Grupa na bieżąco dokonywać będzie analizy zmian struktury organizacyjnej i w razie zaistnienia okoliczności uzasadniających wprowadzenia zmian wynikających z MSSF8, będzie je wprowadzać.

- KIMSF 11 „Zastosowanie MSSF 2 w transakcjach dotyczących grupowych i własnych akcji i udziałów”, (data wejścia w życie: 1 marca 2007 r.).

- Interpretacja KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane”, obowiązuje od 1 stycznia 2008 r. Interpretacja nie ma wpływu na sprawozdania finansowe Grupy.

- Interpretacja KIMSF 13 - Programy lojalnościowe (obowiązująca od 1 stycznia 2008 roku),

- Interpretacja KIMSF 14 - Ograniczenie ujmowania nadwyżki w programie określonych świadczeń, minimalne wymogi dotyczące ujęć oraz wzajemne powiązania między tymi wymogami (obowiązująca od 1 stycznia 2008 roku).

Według szacunków Zarządu Grupy Kapitałowej w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie będą miały istotnego wpływu na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości i sprawozdanie.

INFORMACJA DODATKOWA

3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1 Sprawozdawczość wg segmentów

3.1.1 Rok 2006

Dla Grupy Comarch podstawowym rodzajem sprawozdawczości według segmentów jest sprawozdawczość wg segmentów branżowych. Objęte konsolidacją jednostki Grupy prowadzą następujące rodzaje działalności: sprzedaż systemów informatycznych (określanych dalej jako „segment IT”) oraz działalność sportową (określaną dalej jako „segment sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA. Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada segment IT.

Szczegółowe dane dotyczące segmentów zaprezentowane są poniżej.

Pozycja	Segment IT	Segment Sport	Eliminacje	Razem
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	490 179	8 812	-	498 991
<i>w tym:</i>				
<i>przychody ze sprzedaży podstawowej</i>	482 900	8 650	-	491 550
<i>pozostałe przychody /operacyjne i finansowe/</i>	7 279	162	-	7 441
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	-	5 957	(5 957)	-
Przychody segmentu ogółem*	490 179	14 769	(5 957)	498 991
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	438 642	8 367	-	447 009
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	-	5 957	(5 957)	-
Koszty segmentu ogółem*	438 642	14 324	(5 957)	447 009
Podatek bieżący	(4 643)	-	-	(4 643)
Aktywa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów i rezerwa na podatek odroczony	3 058	-	-	3 058
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	2 590	-	-	2 590
Wynik netto	52 542	445	-	52 987
<i>w tym:</i>				
<i>wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>	52 542	218	-	52 760
<i>wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym</i>	-	227	-	227

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2006 r. oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja w roku 2006 przedstawiają się następująco:

	Segment IT	Segment Sport	Ogółem
Aktywa	420 667	40 892	461 559
Zobowiązania	192 954	11 622	204 576
Wydatki inwestycyjne	58 552	2 460	61 012
Amortyzacja	12 035	705	12 740

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.
dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

3.1.2 Rok 2007

Pozycja	Segment IT	Segment Sport	Eliminacje	Razem
Przychody segmentu– sprzedaż klientom zewnętrznym	572 626	10 443	-	583 069
<i>w tym:</i>				
<i>przychody ze sprzedaży</i>	570 900	10 148	-	581 048
<i>pozostałe przychody operacyjne</i>	1 726	295	-	2 021
Przychody segmentu– sprzedaż pozostałym segmentom	-	6 660	(6 660)	-
Przychody segmentu ogółem*	572 626	17 103	(6 660)	583 069
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	529 913	10 899	-	540 812
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	-	6 660	(6 660)	-
Koszty segmentu ogółem*	529 913	17 559	(6 660)	540 812
Podatek bieżący	(3 887)	(236)	-	(4 123)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	1 022	-	-	1 022
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	3 262	-	-	3 262
Wynik netto	43 110	(692)	-	42 418
<i>w tym:</i>				
<i>wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>	43 110	(340)	-	42 770
<i>wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym</i>	-	(352)	-	(352)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2007 r. oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja w okresie 12 miesięcy 2007 przedstawiają się następująco:

	Segment IT	Segment Sport	Ogółem
Aktywa	517 667	40 822	558 489
Zobowiązania	245 019	12 690	257 709
Wydatki inwestycyjne	60 734	1 118	61 852
Amortyzacja	16 348	696	17 044

Ze względu na geograficzny podział działalności, biorąc pod uwagę lokalizację aktywów, Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Europa, Ameryka, Pozostałe kraje. Segment „Sport” prowadzi działalność wyłącznie na terenie Polski.

Ze względu na to, że jedynie segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Podział przychodów ze sprzedaży, aktywów oraz wydatków inwestycyjnych ogółem wg segmentów geograficznych jest zaprezentowany poniżej.

Przychody ze sprzedaży – według lokalizacji rynków

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Kraj/Polska/	467 460	395 048
Europa	89 256	67 298
Ameryka	15 009	25 483
Pozostałe kraje	9 323	3 721
RAZEM	581 048	491 550

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.
dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

Suma aktywów – według lokalizacji działalności

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Kraj /Polska/	518 776	432 308
Europa	25 078	14 645
Ameryka	6 885	10 235
Pozostałe kraje	7 750	4 371
RAZEM	558 489	461 559

Wydatki inwestycyjne – według lokalizacji działalności

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Kraj/ Polska	60 911	59 511
Europa	702	918
Ameryka	239	516
Pozostałe kraje	-	67
RAZEM	61 852	61 012

3.2 Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty, budynki i budowle	Środki transportu i urządzenia	Meble, wypośażenie i sprzęt	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2006 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	75 839	52 108	3 997	131 944
Umorzenie	(8 635)	(29 838)	(2 623)	(41 096)
Wartość księgowa netto	67 204	22 270	1 374	90 848
Rok obrotowy 2006				
Wartość księgowa netto na początek roku	67 204	22 270	1 374	90 848
Zwiększenia	42 834	16 010	675	59 519
Zmniejszenia	(120)	(478)	(56)	(654)
Amortyzacja	(1 865)	(8 583)	(500)	(10 948)
Wartość księgowa netto na koniec roku	108 053	29 219	1 493	138 765
Stan na 31 grudnia 2006 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	118 553	67 640	4 616	190 809
Umorzenie	(10 500)	(38 421)	(3 123)	(52 044)
Wartość księgowa netto	108 053	29 219	1 493	138 765
Rok obrotowy 2007				
Wartość księgowa netto na początek roku	108 053	29 219	1 493	138 765
Zwiększenia	36 750	21 322	1 345	59 417
Zmniejszenia	(29)	(584)	(51)	(664)
Amortyzacja	(2 539)	(11 659)	(687)	(14 885)
Wartość księgowa netto na koniec roku	142 235	38 298	2 100	182 633
Stan na 31 grudnia 2007 r.				
Koszt lub wartość z wyceny (brutto)	155 275	88 330	5 956	249 561
Umorzenie	(13 040)	(50 032)	(3 856)	(66 928)
Wartość księgowa netto	142 235	38 298	2 100	182 633

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.

dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

Kredyty bankowe zabezpieczone są na gruntach i budynkach do kwoty 110 284 tys. zł (hipoteki zwykłe i kaucyjne na rzecz Fortis Banku Polska S.A., Kredyt Banku S.A. i Banku Pekao S.A.). Wartość bilansowa środków trwałych, na których ustanowiono zabezpieczenie zobowiązań finansowych wynosi 88 739 tys. zł.

	2007	2006
Kwota odsetek od kredytów skapitalizowanych w nakładach na aktywa trwałe	1 161	548

W wartości bilansowej netto rzeczowych aktywów trwałych ujęte są nakłady na aktywa trwałe w toku budowy:

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Budynki	32 757	42 091
Urządzenia	1 398	1 463

Odpisy amortyzacyjne zostały ujęte w rachunku zysków i strat powiększając koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów w kwocie 12 296 tys. zł (8 621 tys. zł w 2006 r.), koszty sprzedaży 943 tys. zł (585 tys. zł w 2006 r.) oraz koszty ogólnego Zarządu 1 458 tys. zł (1 742 tys. zł w 2006 r.) oraz 188 tys. zł koszty działalności socjalnej.

Aktywa w leasingu finansowym

Grupa posiada samochody oraz routery użytkowane na zasadzie leasingu finansowego. Na dzień 31 grudnia 2007 roku w leasingu finansowym pozostały tylko routery. Wartość tych środków wykazana w sprawozdaniu wynosi:

Brutto	317 tys. zł
Umorzenie	106 tys. zł
Wartość netto	211 tys. zł

Umowy zawarte są na okres do lat trzech. Wartość zobowiązań z tytułu leasingu na dzień 31 grudnia 2007 r. wynosi: 241 tys. zł.

W księgach roku 2007 ujęta jest kwota amortyzacji w wysokości 122 tys. zł i odsetek ujętych w kosztach finansowych w wysokości 28 tys. zł. Kwota opłat leasingowych netto za 2007 rok (kapitał netto + odsetki) wynosi 150 tys. zł, w tym:

Kapitał netto	122 tys. zł
Kwota odsetek	28 tys. zł

Kwota należnych do zapłaty opłat leasingowych wynosi 241 tys. zł, w tym:

Odsetki	16 tys. zł
Kapitał netto	225 tys. zł

3.3 Wartość firmy

Obejmuje wartość firmy ustaloną przy nabywaniu udziałów następujących spółek:

	31 grudnia 2007 r.
ComArch Kraków	99
CDN ComArch	1 227
ComArch Software AG	1 900
ComArch, Inc.	58
Razem	3 284

W 2007 roku wartość firmy nie uległa zmniejszeniu. Grupa traktuje segment IT jako jeden ośrodek wypracowujący środki pieniężne, w związku z czym nie alokuje wartości firmy do poszczególnych spółek Grupy. Na dzień 31 grudnia 2007 r. Grupa przeprowadziła test na utratę wartości w odniesieniu do wartości firmy. Test nie wykazał, aby nastąpiła utrata wartości. Wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne została ustalona w oparciu o jego wartość godziwą. Zarząd jednostki dominującej dokonał oszacowania wartości godziwej ośrodka poprzez analizę średniego wskaźnika P/E dla spółek sektora IT notowanych na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie i na tej podstawie ocenił szacunkową wartość rynkową segmentu IT w Grupie Comarch na dzień 31 grudnia 2007 r. Powyższe analizy nie wykazały, aby nastąpiła utrata wartości w odniesieniu do wartości firmy

INFORMACJA DODATKOWA

3.4 Pozostałe wartości niematerialne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawo wieczystego użytkowania	Koncesje, licencje i programowanie	Inne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2006 r.					
Koszt (brutto)	2 057	31 650	10 053	1 583	45 343
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(2 057)	-	(7 591)	(671)	(10 319)
Wartość księgowa netto	-	31 650	2 462	912	35 024
Rok obrotowy 2006					
Wartość księgowa netto na początek roku	-	31 650	2 462	912	35 024
Zwiększenia	-	-	2 612	155	2 767
Zmniejszenia	-	-	(1)	(55)	(56)
Amortyzacja	-	-	(1 215)	(485)	(1 700)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2006 r.	-	31 650	3 858	527	36 035
Stan na 31 grudnia 2006 r.					
Koszt (brutto)	2 057	31 650	12 664	1 683	48 054
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(2 057)	-	(8 806)	(1 156)	(12 019)
Wartość księgowa netto	-	31 650	3 858	527	36 035
Rok obrotowy 2007					
Wartość księgowa netto na początek roku	-	31 650	3 858	527	36 035
Zwiększenia	-	-	1 305	403	1 708
Zmniejszenia	-	-	-	(25)	(25)
Amortyzacja	-	-	(1 778)	(381)	(2 159)
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2007 r.	-	31 650	3 385	524	35 559
Stan na 31 grudnia 2007 r.					
Koszt (brutto)	2 057	31 650	13 969	2 061	49 737
Umorzenie i łączne dotychczasowe odpisy z tytułu utraty wartości	(2 057)	-	(10 584)	(1 537)	(14 178)
Wartość księgowa netto	-	31 650	3 385	524	35 559

I. Inne wartości niematerialne obejmują aktywowane koszty związane ze znakiem towarowym MKS Cracovia SSA w kwocie 60 tys. zł oraz karty zawodników w kwocie 441 tys. zł, pozostałe WNI 23 tys. zł. Wszystkie pozostałe pozycje wartości niematerialnych zostały nabyte.
Z ogólnej kwoty amortyzacji ujętej w rachunku zysków i strat kwota 1 976 tys. zł jest ujęta w koszcie wytworzenia, pozostała część wykazana jest w kosztach ogólnego zarządu: 157 tys. zł i w kosztach sprzedaży: 26 tys. zł.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów dotyczących MKS Cracovia SSA o wartości 31 650 tys. zł jest traktowane jako wartość niematerialna, o nieokreślonym okresie użytkowania i nie jest amortyzowane. Grunty będące w użytkowaniu wieczystym spółki MKS Cracovia SSA nie podlegają amortyzacji, gdyż posiadają nieokreślony okres użytkowania. Spółka spodziewa się, że nastąpi odnowienie prawa wieczystego użytkowania i odbędzie się to bez ponoszenia znaczących kosztów, gdyż spółka nie jest zobowiązana do spełnienia żadnych warunków, od których zależałoby przedłużenie tego prawa.

Spółka nie spodziewa się poniesienia znaczących kosztów przy odnowieniu prawa wieczystego użytkowania w kontekście dotychczasowych działań współwłaściciela Klubu czyli Gminy Kraków. Miasto wspiera działalność sportową w tym MKS Cracovia SSA m.in. poprzez:

- dofinansowywanie budowy infrastruktury sportowej
- umorzenie podatku od nieruchomości
- wniesienie aportem opłat za użytkowanie wieczyste

II. Test na utratę wartości prawa wieczystego użytkowania gruntu na 31 grudnia 2007 r.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. dokonano analizy zmian cen nieruchomości w Krakowie w 2007 r. w oparciu o artykuły i raporty publikowane przez "Krajowy Rynek Nieruchomości" (www.krn.pl), "Krakowski Serwis Mieszkaniowy" (www.dominium.pl) oraz firmę doradczą Expander, z których to analiz wynika, iż średnie ceny nieruchomości gruntowych w Krakowie w 2007 r. wzrosły o kilkadziesiąt %. Na tej podstawie ustalono, iż w roku 2007 nie nastąpiła utrata wartości praw wieczystego użytkowania gruntów posiadanych przez Grupę Comarch.

INFORMACJA DODATKOWA

3.5 Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Stan na początek roku	8 118	6 885
zmiany z tytułu:		
- nabycie prawa wieczystego użytkowania gruntów przez ComArch S.A.	-	1 490
- umorzenie prawa wieczystego użytkowania	(94)	(89)
- długoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów	434	(168)
Stan na koniec roku	8 458	8 118

3.6 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych w 2007 roku dotyczą wycenianych metodą praw własności udziałów w spółce INTERIA.PL S.A. W latach poprzednich inwestycje dotyczyły wyceny udziałów w dwóch spółkach: INTERIA.PL S.A. i NetBrokers Sp. z o.o. W grudniu 2006 r. ComArch S.A. sprzedał całość posiadanych udziałów w spółce NetBrokers Sp. z o.o., które stanowiły 40 % udziałów w kapitale zakładowym spółki.

Stan na 1 stycznia 2006 r.	9 444
Udział w wyniku za 2006 rok	2 590
Pozostałe zmiany związane ze zbyciem części akcji INTERIA.PL S.A.	(2 574)
Pozostałe zmiany związane ze zbyciem udziałów w NetBrokers Sp. z o.o.	(2 171)
Stan na 31 grudnia 2006 r.	7 289
Stan na 1 stycznia 2007 r.	7 289
Udział w wyniku za 2007 rok	3 262
Przeniesienie udziałów w INTERIA.PL S.A. do aktywów klasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży (nota 3.13)	(10 551)
Stan na 31 grudnia 2007 r.	-

Nazwa	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Posiadane udziały w kapitale (%)
Stan na 31 grudnia 2006 r.				
INTERIA.PL S.A.*	Polska	27 289	8 222	36,08
NetBrokers Sp. z o.o.**	Polska	-	-	-
		27 289	8 222	
Stan na 31 grudnia 2007 r.				
INTERIA.PL S.A.	Polska	39 799	11 689	36,08
		Przychody	Zysk/(strata)	Posiadane udziały w kapitale (%)
12 miesięcy 2006				
INTERIA.PL S.A.	Polska	53 008	5 849	36,08
NetBrokers Sp. z o.o.	Polska	-	-	-
		53 008	5 849	
12 miesięcy 2007				
INTERIA.PL S.A.	Polska	70 786	9 043	36,08

*) Na dzień 1 stycznia 2007 r. jednostka dominująca ComArch S.A. posiadała 2 538 369 sztuk akcji spółki INTERIA.PL S.A., co stanowiło 36,08 % kapitału zakładowego spółki. Akcje te uprawniały ją do wykonywania 11 609 625 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowiło 48,48 % ogólnej liczby głosów. Na podstawie porozumienia z dnia 3 grudnia 2007 roku przenoszącego własność akcji INTERIA.PL S.A. pomiędzy ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie a ComArch Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo - akcyjna z siedzibą w Krakowie ("SKA"), ComArch S.A. wniosła aportem do SKA całość posiadanych przez siebie akcji INTERIA.PL S.A., to jest 2 267 814 akcji imiennych uprzywilejowanych oraz 270 555 akcji zwykłych na okaziciela w spółce INTERIA.PL S.A. w Krakowie, które to akcje reprezentują 36,08% kapitału zakładowego INTERIA.PL S.A. i na które przypada 48,48% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu INTERIA.PL S.A. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. ComArch S.A. nie posiada akcji w INTERIA.PL S.A., natomiast akcje te nadal stanowią własność Grupy. Ponieważ w dniu 3 grudnia 2007 r. pomiędzy ComArch S.A. a „Bauer Media Invest” GmbH została zawarta umowa zobowiązująca do sprzedaży całości akcji INTERIA.PL S.A. na rzecz „Bauer Media Invest” GmbH, dlatego akcje zostały przeniesione prezentacyjnie do pozycji „aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży”.

**) Udziały w spółce NetBrokers Sp. z o.o. zostały sprzedane w IV kwartale 2006 r.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.
dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

3.7 Zapasy

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Materiały i surowce	709	880
Produkcja w toku	13 634	11 831
Towary	18 494	7 369
Zaliczki na towary	2	56
	32 839	20 136

Koszt zapasów ujęty w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” wyniósł 302 984 tys. zł (12 miesięcy 2007) i 290 861 tys. zł (12 miesięcy 2006).

Grupa odwróciła dokonany w 2006 roku odpis aktualizujący wartość zapasów w kwocie 100 tys. zł. Kwotę odwrócenia ujęto w pozycji pozostałe przychody operacyjne. W roku 2007 dokonano odpisu aktualizującego wartość towarów w wysokości 428 tys. zł. Na posiadanych przez Spółkę zapasach nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

Na bazie dotychczas utrzymującej się tendencji w zakresie rozliczania produkcji w toku Grupa szacuje, że do rozliczenia po upływie 12 miesięcy od dnia bilansowego pozostanie kwota ok. 4,7 mln zł. Pozostałe zapasy zostaną rozliczone w całości w okresie do 12 miesięcy.

3.8 Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe w podziale na kategorie (wg MSR 39) przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Aktywa finansowe		
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	167
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	-	-
Inwestycje utrzymywane do zapadalności	-	-
Należności własne (w tym środki pieniężne i ich ekwiwalenty)	254 912	212 740
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Zobowiązania finansowe		
Wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-
Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających	-	-
Zobowiązania finansowe	235 664	182 218
Umowy gwarancji finansowych	-	-

W ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych wyróżnia się następujące klasy instrumentów:

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Należności własne		
Należności od jednostek powiązanych (nota 3.11)	684	23
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.11)	187 866	149 927
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.12)	66 362	62 790
Razem	254 912	212 740

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.18)	82 684	54 504
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.16)	403	225
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.16)	152 336	127 009
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (nota 3.16)	241	480
Razem	235 664	182 218

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.

dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

Struktura walutowa zobowiązań i aktywów finansowych przedstawia się następująco:

	Aktywa finansowe		Zobowiązania finansowe	
	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Waluta - PLN	188 120	122 492	220 782	160 676
Waluta - EURO	41 314	55 815	11 664	4 409
Waluta - USD	18 447	27 805	2 543	16 342
Waluta - GBP	22	2	116	-
Waluta - UAH	1 544	215	187	21
Waluta - AED	2 596	4 181	31	82
Waluta - SKK	441	107	13	50
Waluta - RUB	640	528	54	533
Waluta - LTL	1 283	1 499	274	105
Waluta -CHF	496	-	-	-
Waluty - inne	9	96	-	-
Razem	254 912	212 740	235 664	182 218

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych (należności handlowych i środków pieniężnych) na dzień 31 grudnia 2007 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych	684	-	-	-	684
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe	183 027	4 839	-	-	187 866
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.12)	66 362	-	-	-	66 362
Razem	250 073	4 839	-	-	254 912

Okres wymagalności poszczególnych klas należności własnych na dzień 31 grudnia 2006 roku przedstawiał się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Należności od jednostek powiązanych	23	-	-	-	23
Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe	132 978	16 804	145	-	149 927
Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.12)	62 790	-	-	-	62 790
Razem	195 791	16 804	145	-	212 740

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2007 roku przedstawia się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.18)	4 945	5 458	31 473	40 808	82 684
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	403	-	-	-	403
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	147 443	4 893	-	-	152 336
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	128	113	-	-	241
Razem	152 919	10 464	31 473	40 808	235 664

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.
dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

Okres wymagalności poszczególnych klas zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2006 roku przedstawiał się następująco:

	Do 1 roku	Od 1 roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.18)	3 033	4 142	13 577	33 752	54 504
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	225	-	-	-	225
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe	112 344	14 665	-	-	127 009
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	280	200	-	-	480
Razem	115 882	19 007	13 577	33 752	182 218

Grupa stosuje następujące metody wyceny poszczególnych klas instrumentów finansowych:

Należności własne

Należności od jednostek powiązanych (nota 3.11)

Należności od pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.11)

Należności od pozostałych jednostek - długoterminowe

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 3.12)

Metoda wyceny

według skorygowanej ceny nabycia

według skorygowanej ceny nabycia

według skorygowanej ceny nabycia

według wartości godziwej

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania z tytułu kredytów (nota 3.18)

Zobowiązania wobec jednostek powiązanych (nota 3.16)

Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - krótkoterminowe (nota 3.16)

Zobowiązania wobec pozostałych jednostek - długoterminowe

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (nota 3.16)

Metoda wyceny

według skorygowanej ceny nabycia

według skorygowanej ceny nabycia

według skorygowanej ceny nabycia

według skorygowanej ceny nabycia

według skorygowanej ceny nabycia

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonywała przekwalifikowań składników aktywów finansowych na wyceniany wg kosztu, skorygowanego kosztu nabycia lub wartości godziwej.

Grupa nie ustanawiała zabezpieczeń na posiadanych aktywach finansowych.

3.9 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	12 miesięcy 2007 r.	12 miesięcy 2006 r.
Stan na początek roku	-	-
zwiększenia	2 039	3 000
zbycie	(2 039)	(3 000)
Stan na koniec roku	-	-

W okresach objętych niniejszym raportem nie dokonywano odpisów z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży.

Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych obejmowały jednostki uczestnictwa w funduszu rynku pieniężnego i papierów dłużnych KBC GAMMA SFIO, które ComArch S.A. nabył jako lokatę wolnych środków pieniężnych. Obrót jednostkami uczestnictwa odbywa się poza rynkiem regulowanym.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane wg wartości godziwej, ustalonej w oparciu o dzienną wycenę aktywów netto na jednostkę uczestnictwa, dokonywaną przez TFI KBC.

Informacja na temat zamiaru zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży: spółka na dzień bilansowy nie posiadała takich aktywów.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.
dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

3.10 Pochodne instrumenty finansowe

	31 grudnia 2007 r.		31 grudnia 2006 r.	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	-	-	261	94
	-	-	261	94
<i>Część krótkoterminowa</i>	-	-	261	94

Grupa na dzień 31 grudnia 2007 r. nie posiadała otwartych pochodnych instrumentów finansowych. Grupa zawiera kontrakty terminowe typu forward i opcje walutowe w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut. Wyżej wymieniane instrumenty są wyceniane wg wartości godziwej ustalonej wg ceny rynkowej a zmiany w wycenie są odnoszone na wynik z operacji finansowych.

3.11 Należności handlowe oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Należności handlowe	177 651	144 417
Minus odpis aktualizujący wartość należności	(5 699)	(3 343)
Należności handlowe netto	171 952	141 074
Należności pozostałe	4 849	1 945
Rozliczenia międzyokresowe czynne	3 094	2 847
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	7 937	3 855
Pożyczki	34	206
Należności od podmiotów powiązanych	684	23
	188 550	149 950
<i>Część krótkoterminowa</i>	188 550	149 950

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej. Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, ponieważ Grupa posiada dużą liczbę klientów. Grupa ujęła w rachunku zysków i strat odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w wysokości 4 889 tys. zł (12 miesięcy 2007) i 1 583 tys. zł (12 miesięcy 2006). Odpis ten ujęto w pozostałych kosztach operacyjnych w rachunku zysków i strat.

3.12 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Środki pieniężne w kasie i w banku	37 377	18 914
Krótkoterminowe depozyty bankowe	28 985	43 876
Razem środki i ekwiwalenty	66 362	62 790

Efektywna stopa procentowa krótkoterminowych depozytów bankowych wyniosła w 2007 roku dla złotego 3,6707%, dla euro 3,2304 % oraz dla dolara 4,5410 %. Przeciętny termin wymagalności tych depozytów wynosił 1,8 dnia.

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, w skład środków pieniężnych wchodziły środki pieniężne w kasie, depozyty oraz ich ekwiwalenty. Kredyt w rachunku bieżącym jest ujmowany w działalności finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. Grupa nie posiadała środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania.

3.13 Aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Aktywa trwale przeznaczone do zbycia	10 551	-
Razem	10 551	-

W związku z zamiarem sprzedaży, akcje INTERIA.PL S.A. są na 31 grudnia 2007 zakwalifikowane jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, a nie jak poprzednio inwestycje w jednostkach stowarzyszonych. Na podstawie porozumienia z dnia 3 grudnia 2007 roku przenoszącego własność akcji INTERIA.PL S.A. pomiędzy ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie a SKA, ComArch S.A. wniosła aportem do SKA całość posiadanych przez siebie akcji INTERIA.PL S.A., to jest 2 267 814 akcji imiennych uprzywilejowanych oraz 270 555 akcji zwykłych na okaziciela w spółce INTERIA.PL S.A. w Krakowie, które to akcje reprezentowały 36,08% kapitału zakładowego INTERIA.PL S.A. i na które przypadało 48,48% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu INTERIA.PL S.A. Wg stanu na dzień

INFORMACJA DODATKOWA

31 grudnia 2007 r. ComArch S.A. nie posiada akcji w INTERIA.PL S.A., ale stanowią one nadal własność Grupy. Ponieważ w dniu 3 grudnia 2007 r. pomiędzy ComArch S.A. a „Bauer Media Invest” GmbH została zawarta umowa zobowiązująca do sprzedaży całości akcji INTERIA.PL S.A. na rzecz „Bauer Media Invest” GmbH, dlatego akcje zostały przeniesione prezentacyjnie do pozycji „aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży”. Transakcja została rozliczona w styczniu 2008 r. Udział wyceny akcji w wyniku roku 2007 wynosi 3 262 tys. zł.

3.14 Kapitał zakładowy

	Ilość akcji (szt.)	Akcje zwykłe	Akcje własne	Razem
Stan na 1 stycznia 2006 r.	6 955 095	6 955 095	-	6 955 095
Zamiana obligacji zamiennych na akcje	563 675	563 675	-	563 675
Stan na 31 grudnia 2006 r.	7 518 770	7 518 770	-	7 518 770
Realizacja opcji menedżerskiej (rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego 20 kwietnia 2007 r.)	441 826	441 826	-	441 826
Stan na 31 grudnia 2007 r.	7 960 596	7 960 596	-	7 960 596

Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 zł.

Na kapitał zakładowy ComArch S.A. składa się:

- 1) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2.

Akcje imienne serii A i B są uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypada 5 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela jest dopuszczalna. W przypadku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela tracą one wszelkie uprzywilejowanie. Zbycie akcji imiennej uprzywilejowanej powoduje wygaśnięcie związanego z nią uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym nie powoduje wygaśnięcia uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu:

- a) zbycie na rzecz osób będących akcjonariuszami Spółki na dzień 18 marca 1998 roku,
- b) zbycie na rzecz zstępnych zbywcy,
- c) przejście własności akcji imiennej w wyniku spadkobrania.

Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. Zbycie akcji bez zgody Zarządu jest możliwe na warunkach określonych w Statucie ComArch S.A.

Akcje na okaziciela mają prawo do 1 głosu na WZA. Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne nie jest dopuszczalna.

3.14.1 Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ComArch S.A. według stanu na dzień sporządzenia raportu

Małżeństwo Elżbieta i Janusz Filipiak posiadali razem 3 411 383 akcji (42,85 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 10 367 383 głosów na WZA, co stanowiło 69,15 % wszystkich głosów na WZA.

Wg wiedzy Spółki na dzień przekazania raportu klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A. byli posiadaczami 2 150 852 sztuk akcji (27,02 % w kapitale zakładowym Spółki), z których przysługiwało 2 150 852 głosów na WZA, co stanowiło 14,35 % w ogólnej liczbie głosów na WZA. Akcje te obejmują akcje będące w posiadaniu BZ WBK AIB Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A., które na dzień sporządzenia raportu, wg wiedzy Spółki, posiadały 829 619 sztuk akcji (10,42 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 829 619 głosów na WZA (5,53 % ogólnej liczby głosów na WZA).

3.14.2 Zmiany w stanie kapitału zakładowego w 2007 roku**1) Subskrypcja akcji serii I2**

Subskrypcja akcji serii I2 rozpoczęła się dnia 16 marca 2007 natomiast zakończyła 23 marca 2007 roku. Akcje zostały przydzielone 26 marca 2007. Subskrypcja została objętych 441 826 akcji. W ramach subskrypcji złożono zapisy na 441 826 akcji serii I2 i taka liczba akcji została przydzielona. Akcje nabywano po cenie 1,00 zł każda. 13 osób złożyło zapisy na akcje serii I2 i takiej samej liczbie osób przydzielono akcje serii I2 w ramach subskrypcji. Spółka nie zawierała umów o subemisję w ramach przeprowadzonej emisji. Wartość przeprowadzonej subskrypcji rozumiana jako iloczyn liczby akcji objętych ofertą i ceny emisyjnej wyniosła 441 826 zł. Łączne koszty, które zostały zaliczone do kosztów emisji wyniosły 16 331,90 zł, w tym

INFORMACJA DODATKOWA

- przygotowanie i przeprowadzenie oferty: 14 150,00 zł
- podatek od czynności cywilnoprawnych: 2 181,90 zł.
Koszty związane z emisją będą rozliczone z kosztami finansowymi.
Średni koszt przeprowadzenia subskrypcji akcji serii I2 na jedną akcję wyniósł: 0,04 zł.

2) Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

W związku z decyzją Rady Nadzorczej dotyczącą realizacji opcji menedżerskiej dla Członków Zarządu oraz Pracowników Kluczowych w marcu 2007 (szczegółowa informacja w pkt 3.7.3), w dniu 20 kwietnia 2007 roku Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego Spółki ComArch S.A. do wysokości 7 960 596 zł. Po podwyższeniu kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 7 960 596 akcji. Akcjom tym odpowiada 15 029 396 głosów na WZA Spółki. Stosowna zmiana statutu została zarejestrowana w Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego 20 kwietnia 2007 r. O szczegółach Spółka informowała w raportach bieżących nr 9/2007 i 10/2007.

3) Rejestracja akcji serii I2 i wprowadzenie do obrotu

W związku z decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 28 maja 2007 r. o wprowadzeniu z dniem 31 maja 2007 r. do obrotu giełdowego na rynku podstawowym 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2 Spółki ComArch S.A. o wartości nominalnej 1 zł każda, Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. dokonał rejestracji powyższych akcji emitenta w KDPW w dniu 31 maja 2007 r. Łączna liczba papierów wartościowych ComArch S.A. po rejestracji wynosi 6 193 396. O szczegółach Spółka informowała w raportach bieżących 13/2007, 15/2007 i 16/2007.

4) Rejestracja spółki ComArch Software S.A.R.L.

W dniu 14 września 2007 roku została zarejestrowana spółka z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą ComArch Software S.A.R.L. z siedzibą w Lille, we Francji. Spółka zależna, ComArch Software AG posiada 100 % udziałów spółki ComArch Software S.A.R.L., stanowiących 100 % kapitału zakładowego oraz 100 % głosów na zgromadzeniu wspólników. Kapitał zakładowy spółki ComArch Software S.A.R.L. wynosi 150 000 euro i składa się z 1 500 udziałów o wartości nominalnej 100 euro każdy. ComArch Software AG nabyła powyższe udziały za środki pozyskane ze środków własnych, za całkowitą cenę 150 000 euro. Przedmiotem działania ComArch Software S.A.R.L. będzie tworzenie i wdrażanie systemów informatycznych.

5) Rejestracja spółki ComArch Management Sp. z o.o.

Z dniem 19 października 2007 roku została zarejestrowana spółka z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą ComArch Management Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Krakowie. Kapitał zakładowy spółki ComArch Management Sp. z o.o. wynosi 50 000,00 zł i dzieli się na 500 równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy. ComArch S.A. objął po cenie nominalnej 500 udziałów w kapitale zakładowym spółki ComArch Management Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 50 000,00 zł i pokrył je wkładem pieniężnym ze środków własnych. Objęte udziały stanowią 100 % kapitału zakładowego oraz 100 % głosów na zgromadzeniu wspólników spółki ComArch Management Sp. z o.o. Przedmiotem działania spółki ComArch Management Sp. z o.o. jest działalność związana z informatyką.

6) Rejestracja spółki ComArch Management Sp. z o.o. SK-A

Z dniem 21 listopada 2007 roku została zarejestrowana spółka komandytowo-akcyjna pod firmą ComArch Management Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie. Kapitał zakładowy spółki ComArch Management Sp. z o.o. SK-A wynosi 900 000,00 zł i dzieli się na 900 000 akcji o wartości nominalnej 1,00 zł każda. ComArch S.A. objął po cenie nominalnej 900 000 akcji spółki ComArch Management Sp. z o.o. SKA o łącznej wartości nominalnej 900 000,00 zł i pokrył je wkładem pieniężnym ze środków własnych. Objęte akcje stanowią 100 % kapitału zakładowego oraz 100 % głosów na zgromadzeniu wspólników spółki ComArch Management Sp. z o.o. SK-A. Objęte akcje uznane zostały za aktywa o znacznej wartości z uwagi na przekroczenie przez ComArch S.A. 20 % kapitału zakładowego spółki ComArch Management Sp. z o.o. SK-A. Przedmiotem działania spółki ComArch Management Sp. z o.o. SK-A będzie działalność związana z informatyką.

7) Zbycie aktywów o znacznej wartości

Dnia 30 listopada 2007 roku ComArch S.A. zbyła 900 000 akcji spółki komandytowo-akcyjnej pod firmą ComArch Management Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowo-Akcyjna z siedzibą w Krakowie, na rzecz ComArch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie. Akcje będące przedmiotem transakcji mają wartość nominalną 1,00 zł każda i stanowią 100 % kapitału zakładowego oraz 100 % głosów na zgromadzeniu wspólników spółki ComArch Management Sp. z o.o. SK-A. Akcje zostały zbyte za cenę 900 000,00 zł. Certyfikaty inwestycyjne wyemitowane przez Fundusz nie mają charakteru właścicielskich papierów wartościowych.

INFORMACJA DODATKOWA

8) Przeniesienie własności akcji INTERIA.PL S.A.

Na podstawie porozumienia z dnia 3 grudnia 2007 roku przenoszącego własność akcji INTERIA.PL S.A. pomiędzy ComArch S.A. z siedzibą w Krakowie a SKA, ComArch S.A. wniosła aportem do SKA całość posiadanych przez siebie akcji INTERIA.PL S.A., to jest 2 267 814 akcji imiennych uprzywilejowanych oraz 270 555 akcji zwykłych na okaziciela w spółce INTERIA.PL S.A. w Krakowie, które to akcje reprezentowały 36,08% kapitału zakładowego INTERIA.PL S.A. i na które przypadało 48,48% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu INTERIA.PL S.A. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. ComArch S.A. nie posiada akcji w INTERIA.PL S.A., jednakże akcje te nadal są w posiadaniu Grupy kapitałowej.

9) Rejestracja w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. akcji zwykłych serii A powstałych po zamianie akcji uprzywilejowanych serii A

Uchwałą z dnia 21 grudnia 2007 r. Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. postanowił oznaczyć kodem PLCOMAR00061 9 400 akcji zwykłych na okaziciela emitenta, powstałych po zamianie dokonanej w dniu 2 stycznia 2008 r. 9 400 akcji imiennych uprzywilejowanych oznaczonych kodem PLCOMAR00020.

Zarząd KDPW stwierdza, że z dniem 2 stycznia 2008 r.:

a) kodem PLCOMAR00020 oznaczonych będzie 1 757 800 akcji spółki ComArch S.A.

b) kodem PLCOMAR00061 oznaczonych będzie 9 400 akcji spółki ComArch S.A.

10) Transakcje nabycia/zbycia akcji ComArch S.A. przez BZ WBK AIB Asset Management S.A.

a) 17 maja 2007

W wyniku zbycia akcji, rozliczonego w dniu 17 maja 2007 roku, zmniejszeniu uległ o ponad 2 % liczby głosów posiadany dotychczas przez klientów BZ WBK AIB Asset Management S.A. z siedzibą w Poznaniu na rachunkach objętych umowami o zarządzanie udziałem ponad 10 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki ComArch S.A.

W dniu 17 maja 2007 roku na rachunkach papierów wartościowych klientów BZ WBK AIB Asset Management S.A. objętych umowami o zarządzanie znajdowało się 1 513 179 akcji spółki ComArch S.A., co stanowiło 19,01 % w jej kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 1 513 179 głosów, co stanowiło 10,07 % w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu spółki ComArch S.A.

Ponadto, BZ WBK AIB Asset Management S.A. poinformowało, że BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zleciło zarządzanie portfelami inwestycyjnymi funduszy inwestycyjnych, których organem jest Towarzystwo (dalej: "Fundusze") spółce BZ WBK AIB Asset Management S.A. W związku z powyższym w przypadku posiadania przez Fundusze papierów wartościowych ComArch S.A., BZ WBK AIB Asset Management S.A. zobowiązana jest uwzględnić je w zawiadomieniu. O szczegółach spółka informowała w raporcie bieżącym nr 15/2007.

b) 30 maja 2007

W wyniku zbycia akcji, rozliczonego w dniu 30 maja 2007 roku, klienci BZ WBK AIB Asset Management S.A. z siedzibą w Poznaniu stali się posiadaczami akcji zapewniających mniej niż 10 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej pod firmą ComArch Spółka Akcyjna.

W dniu 30 maja 2007 roku na rachunkach papierów wartościowych klientów BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna objętych umowami o zarządzanie znajdowało się 1 461 243 akcji spółki ComArch S.A., co stanowiło 18,36 % w jej kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 1 461 243 głosy, co stanowiło 9,72 % w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu spółki. O szczegółach spółka informowała w raporcie bieżącym nr 18/2007.

c) 13 grudnia 2007

W wyniku nabycia akcji, rozliczonych w dniu 13 grudnia 2007 roku, klienci BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu stali się posiadaczami akcji zapewniających więcej niż 10 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej ComArch S.A. W dniu 13 grudnia 2007 roku na rachunkach papierów wartościowych klientów BZ WBK AIB Asset Management S.A. objętych umowami o zarządzanie znajdowało się łącznie 1 504 869 akcji, co stanowi 18,90% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 1 504 869 głosów, co stanowi 10,01% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki ComArch S.A.

BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna poinformowało, że „w okresie 12 miesięcy od złożenia zawiadomienia możliwe jest zarówno zwiększenie, jak i zmniejszenie zaangażowania kapitałowego klientów BZ WBK AIB Asset Management S.A. w spółkę ComArch S.A. Ewentualne decyzje o nabyciu lub zbyciu akcji przedmiotowej spółki uzależnione będą od sytuacji spółki, oceny tej sytuacji i warunków rynkowych. Na decyzje o nabyciu lub zbyciu akcji spółki wpływ będzie miała też wartość aktywów objętych umowami o zarządzanie przez BZ WBK Asset Management S.A.”

Ponadto BZ WBK AIB Asset Management poinformowało, że BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zleciło zarządzanie portfelami inwestycyjnymi funduszy inwestycyjnych, których organem jest Towarzystwo (dalej: "Fundusze") spółce BZ WBK AIB Asset Management S.A. W związku z powyższym, w przypadku posiadania przez Fundusze akcji spółki ComArch S.A., BZ WBK AIB Asset Management S.A. zobowiązana jest uwzględnić je w zawiadomieniu. O szczegółach spółka informowała w raporcie bieżącym nr 54/2007.

INFORMACJA DODATKOWA

11) Transakcje nabycia/zbycia akcji ComArch S.A. przez BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.**a) 16 lipca 2007**

BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna działając w imieniu Arka BZ WBK Akcji Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Stabilnego Wzrostu Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Zrównoważony Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz Lukas Funduszu Inwestycyjnego Otwartego („Fundusze”) zawiadomiło, że w wyniku sprzedaży akcji, rozliczonych w dniu 16 lipca 2007 roku, wymienione Fundusze stały się łącznie posiadaczami akcji zapewniających mniej niż 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej ComArch S.A.

W dniu 16 lipca 2007 roku na rachunkach papierów wartościowych Funduszy znajdowały się łącznie 746 533 akcje, co stanowi 9,38% w kapitale własnym. Z akcji tych przysługiwały 746 533 głosy, co stanowi 4,97 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki ComArch S.A. O szczegółach spółka informowała w raporcie bieżącym nr 39/2007.

b) 13 grudnia 2007

W wyniku nabyć akcji, rozliczonych w dniu 13 grudnia 2007 roku, Arka BZ WBK Akcji Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Stabilnego Wzrostu Funduszu Inwestycyjnego Otwartego, Arka BZ WBK Zrównoważony Funduszu Inwestycyjnego Otwartego oraz Lukas Funduszu Inwestycyjnego Otwartego (dalej zwane Funduszami) stały się posiadaczami akcji zapewniających więcej niż 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej ComArch S.A. W dniu 13 grudnia 2007 roku na rachunkach papierów wartościowych Funduszy znajdowały się łącznie 829 619 akcji, co stanowi 10,42% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwało 829 619 głosów, co stanowi 5,52 % udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki ComArch S.A.

Ponadto BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna poinformowało, że zleciło zarządzanie portfelami inwestycyjnymi Funduszy spółce BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu. W związku z powyższym na BZ WBK AIB Asset Management S.A. również ciąży obowiązek informacyjny związany z nabyciami akcji, o których mowa w niniejszym zawiadomieniu. O szczegółach spółka informowała w raporcie bieżącym nr 55/2007.

12) Pozostałe transakcje nabycia/zbycia akcji emitenta

W dniu 11 stycznia 2007 roku Wiceprezes Zarządu ComArch S.A. zbył na rynku regulowanym 150 akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po cenie 201 zł każda.

Dnia 17 stycznia 2007 roku jedna z osób wchodzących w skład Rady Nadzorczej ComArch S.A. sprzedała 10 000 (dziesięć tysięcy) akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po 222 złote za 1 akcję, tj. 2 220 000 złotych. Powyższa transakcja sprzedaży została zawarta na rynku regulowanym-za pośrednictwem Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Dnia 15 czerwca 2007 roku małżeństwo osoby nadzorującej i osoby zarządzającej dokonało zbycia 65 000 akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po 219 złotych za 1 akcję. Informację sporządzono dnia 15 czerwca 2007 roku w Krakowie.

W dniach 25 i 26 czerwca 2007 roku jedna z osób zarządzających ComArch S.A. sprzedała 22 566 sztuk akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po średniej cenie 209,14 zł za 1 akcję. Informację sporządzono 27 czerwca 2007 roku w Krakowie.

W dniach 28 czerwca 2007 - 5 lipca 2007 roku osoba posiadająca dostęp do informacji poufnych ComArch S.A. sprzedała 36 590 sztuk akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po średniej cenie 201,927651 zł za 1 akcję. Informację sporządzono 5 lipca 2007 roku w Krakowie.

W dniach 13 czerwca 2007 - 6 lipca 2007 roku osoba posiadająca dostęp do informacji poufnych ComArch S.A. sprzedała 10 776 sztuk akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po średniej cenie (z zaokrągleniem do pełnych groszy) 213,57 zł za 1 akcję. Informację sporządzono 9 lipca 2007 roku w Krakowie.

W dniach 25 czerwca 2007 - 13 lipca 2007 roku osoba posiadająca dostęp do informacji poufnych ComArch S.A. sprzedała 950 sztuk akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po średniej cenie (z zaokrągleniem do pełnych groszy) 214,48 zł za 1 akcję. Informację sporządzono 23 lipca 2007 roku w Krakowie.

Dnia 10 lipca 2007 roku małżeństwo osoby nadzorującej i osoby zarządzającej dokonało zbycia 22 420 akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po średniej cenie 223,66 złotych za 1 akcję. Informację sporządzono dnia 13 lipca 2007 roku w Krakowie.

W dniach 9 i 10 lipca 2007 roku jedna z osób zarządzających ComArch S.A. sprzedała 5 966 sztuk akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po średniej cenie 223,88 zł za 1 akcję. Informację sporządzono 16 lipca 2007 roku w Krakowie.

W dniach 4 czerwca 2007 - 4 sierpnia 2007 roku osoba posiadająca dostęp do informacji poufnych ComArch S.A. sprzedała 5 001 sztuk akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po średniej cenie 215,26 zł. Informację sporządzono 20 sierpnia 2007 roku w Krakowie.

INFORMACJA DODATKOWA

W dniach 21 - 23 sierpnia 2007 roku jedna z osób zarządzających ComArch S.A. sprzedała 5 758 akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po średniej cenie 180,24 zł za 1 akcję. Informację sporządzono 28 sierpnia 2007 roku w Krakowie.

W dniu 22 sierpnia 2007 roku jedna z osób zarządzających ComArch S.A. sprzedała 9 850 akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po 180,00 zł za 1 akcję. Informację sporządzono 24 sierpnia 2007 roku w Krakowie.

W dniu 29 sierpnia 2007 roku osoba posiadająca dostęp do informacji poufnych ComArch S.A. sprzedała 10 776 sztuk akcji zwykłych na okaziciela Spółki ComArch S.A. po 190,50 zł za 1 akcję. Informację sporządzono 31 sierpnia 2007 roku w Krakowie.

Powyższe transakcje sprzedaży zostały zawarte na rynku regulowanym za pośrednictwem Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

3.14.3 Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki ComArch S.A.

a) Program opcji menedżerskich na lata 2005 - 2007

W dniu 30 czerwca 2005 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę nr 51 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki (łącznie 17 osób). Celem Programu jest stworzenie dodatkowej motywacji dla Członków Zarządu oraz dla Pracowników Kluczowych poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu zysku netto Spółki. Program zostanie zrealizowany poprzez zaoferowanie Członkom Zarządu i Pracownikom Kluczowym kolejno w 2006 roku, w 2007 roku i w 2008 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji wynosiła różnicę pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z grudnia każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2005 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Członkom Zarządu i Pracownikom Kluczowym.

Podstawą obliczenia wartości Opcji będzie wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2006 roku - jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2005 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2004 r., która zostanie obliczona przy uwzględnieniu średniego giełdowego kursu zamknięcia akcji Spółki z grudnia 2004 r. wynoszącego 69,53 zł (sześćdziesiąt dziewięć złotych pięćdziesiąt trzy grosze),
- dla 2007 roku - jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2006 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2005 roku,
- dla 2008 roku - jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2007 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2006 roku, gdzie średnia kapitalizacja Spółki jest iloczynem ilości akcji Spółki oraz średniego giełdowego kursu zamknięcia akcji Spółki z grudnia danego roku.

Opcja ustalana będzie w każdym kolejnym roku trwania Programu osobno dla każdej z osób uprawnionych, określonych w Uchwale nr 51 WZA, a łączna wartość opcji wynosiła pierwotnie 9,4 % wzrostu kapitalizacji w okresach określonych w pkt a), b) i c) (odpowiednio opcja nr 1, nr 2, nr 3). Po uwzględnieniu zmian w Programie wprowadzonych uchwałą WZA z dnia 22 czerwca 2006 r. oraz zmian w składzie uczestników Programu, które miały miejsce w 2006 i 2007 r., na dzień 31 grudnia 2007 r. wartość opcji wynosiła 7,8 % wzrostu kapitalizacji.

Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Począwszy od trzeciego kwartału 2005 r. Spółka ujmuje w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji. Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce. Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

Zgodnie z wymogami MSSF 2 na dzień uchwalenia programu opcyjnego tj. na dzień 30 czerwca 2005 r. dokonano wyceny wartości opcji. Do wyceny opcji wykorzystano technikę symulacji Monte Carlo w powiązaniu z procesem dyskontowania nieujemnych przepływów finansowych z opcji obliczonych na bazie funkcji MAX(). Poza założeniami wynikającymi z charakteru programu opcyjnego opisanymi powyżej, na potrzeby wyceny przyjęto następujące dodatkowe założenia:

- stopa wolna od ryzyka 4,6 % (stopa oprocentowania 52 tygodniowych bonów skarbowych);
- stopa dywidendy 0 % (przewidywana na dzień uchwalenia programu stopa dywidendy w okresie);
- oczekiwana zmienność 17 % (oczekiwaną zmienność opartą na historycznej zmienności z ostatnich 200 notowań poprzedzających dzień uchwalenia programu na bazie średniej ceny akcji z kursów open i close).

Ustalona łączna wartość opcji wynosiła pierwotnie 6 202 tys. zł, w tym:

- opcja nr 1 tj. opcja z tytułu przyrostu kapitalizacji w 2005 r. 44 tys. zł;
- opcja nr 2 tj. opcja z tytułu przyrostu kapitalizacji w 2006 r. 3 054 tys. zł;
- opcja nr 3 tj. opcja z tytułu przyrostu kapitalizacji w 2007 r. 3 104 tys. zł.

Po uwzględnieniu zmian w Programie wprowadzonych uchwałą WZA z dnia 22 czerwca 2006 r. oraz zmian w składzie uczestników programu, które miały miejsce w 2006 i 2007 roku, łączna wartość opcji wynosiła 5 786 tys. zł.

Wartość opcji przypadająca na Zarząd Spółki i Kluczowych Pracowników (wg stanu na 31 grudnia 2007):

a) wartość opcji przypadająca na zarząd spółki: 84,62 % tj. 4 896 tys. zł

b) wartość opcji przypadająca na kluczowych pracowników spółki: 15,38 % tj. 890 tys. zł

Wartość opcji rozpoznana w rachunku wyników za 12 miesięcy 2007 wynosiła 1 076 tys. zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.

dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

Zgodnie z warunkami programu Spółka ustaliła, iż:

- a) średnia kapitalizacja ComArch S.A. z grudnia 2004 r. wyniosła 476,5 mln zł,
- b) średnia kapitalizacja ComArch S.A. z grudnia 2005 r. wyniosła 441,7 mln zł,
- c) średnia kapitalizacja ComArch S.A. z grudnia 2006 r. wyniosła 1 539,7 mln zł,
- d) średnia kapitalizacja ComArch S.A. z grudnia 2007 r. wyniosła 1 410,4 mln zł.

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w grudniu 2005 r. i średnią kapitalizacją w grudniu 2004 r. jest ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2006 r. nie zostały wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

Rada Nadzorcza ustaliła wzrost kapitalizacji Spółki na dzień 31 grudnia 2006 roku w oparciu o notowania Spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie na kwotę 1 098 010 607,08 zł oraz wartość opcji w wysokości 8,2 % wzrostu kapitalizacji Spółki tj. 90 036 869,78 zł. W dniu 12 lutego 2007 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w sprawie realizacji programu opcji menedżerskiej i ustaliła, że w celu realizacji opcji zostanie wyemitowanych 441 834 akcji zwykłych na okaziciela serii I2 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł. Rada Nadzorcza Spółki podjęła w dniu 14 marca 2007 roku uchwałę w sprawie zmiany uchwały z dnia 12 lutego 2007 roku w sprawie realizacji opcji menedżerskiej. W jej rezultacie w celu realizacji programu opcji menedżerskich zostało wyemitowanych 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2 o wartości nominalnej 1 zł każda, po cenie emisyjnej 1 zł. Subskrypcja akcji serii I2 została przeprowadzona w dniach 16 - 23 marca 2007.

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w grudniu 2007 r. i średnią kapitalizacją w grudniu 2006 r. jest ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2008 r. nie zostaną wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

b) Program opcji menedżerskich na lata 2008 - 2010

W dniu 28 czerwca 2007 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ComArch S.A. podjęło uchwałę nr 40 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2008-2010. Celem Programu jest stworzenie dodatkowej motywacji dla Pracowników Kluczowych poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program zostanie zrealizowany poprzez zaoferowanie Pracownikom Kluczowym kolejno w 2009 roku, w 2010 roku i w 2011 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła będzie iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z grudnia każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2008 roku a ceną emisyjną akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu i ilością akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu. Podstawą obliczenia wartości Opcji będzie wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2008 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2007 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2008 roku,
- dla 2009 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2008 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2009 roku,
- dla 2010 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2009 roku, a średnią kapitalizacją Spółki z grudnia 2010 roku.

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustali w drodze uchwały listę Pracowników Kluczowych oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane będą niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Pracowników Kluczowych w danym roku realizacji Programu będzie wynosić 3 % (trzy procent) wzrostu kapitalizacji Spółki.

Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji, tj. ustalenia przez Radę Nadzorczą w drodze uchwały listy Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych za dany rok trwania programu.

W dniu 10 grudnia 2007 r. Rada Nadzorcza ComArch S.A. ustaliła w drodze uchwały nr 3/12/2007 listę Pracowników Kluczowych, którym w dniu 31 grudnia 2007 roku zostały przyznane opcje oraz współczynniki Opcji indywidualnych obowiązujące dla roku 2008. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych obowiązujących dla roku 2008 wynosi 3%.

Zgodnie z MSSF2 spółka dokonała wyceny wartości opcji. Do wyceny opcji wykorzystano model wyceny opcji Black and Scholes. Poza założeniami wynikającymi z charakteru programu opcyjnego opisanymi powyżej, na potrzeby wyceny przyjęto następujące dodatkowe założenia:

- stopa wolna od ryzyka 5,74 % (średnia rentowność 52 tygodniowych bonów skarbowych);
  - stopa dywidendy 0 % (przewidywana na dzień uchwalenia programu stopa dywidendy w okresie);
  - oczekiwana zmienność 34,45 % (oczekiwaną zmienność opartą na historycznej zmienności z ostatnich 200 notowań poprzedzających dzień uchwalenia programu na bazie średniej ceny akcji z kursów open i close).
- Ustalona wartość opcji wynosi 5 944 tys. zł i zostanie rozpoznana w rachunku wyników w roku 2008.

INFORMACJA DODATKOWA

3.14.4 Zdarzenia po dacie bilansu**1) Wprowadzenie do obrotu giełdowego na rynku podstawowym 9 400 akcji serii A**

Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Uchwałą Nr 7/2008 z dnia 4 stycznia 2008 r., stwierdził, że zgodnie z §19 ust. 1 i 2 Regulaminu Giełdy do obrotu giełdowego na rynku podstawowym dopuszczonych jest 9 400 akcji zwykłych na okaziciela serii A, oznaczonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. kodem "PLCOMAR00061", o wartości nominalnej 1 zł. Na podstawie §38 ust. 1 Regulaminu Giełdy Zarząd Giełdy postanowił wprowadzić z dniem 11 stycznia 2008 r. w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym akcje spółki ComArch S.A., o których mowa powyżej, pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w dniu 11 stycznia 2008 r. asymilacji tych akcji z akcjami spółki ComArch S.A. będącymi w obrocie giełdowym.

2) Zmiana praw z akcji serii A

Na wniosek jednego z akcjonariuszy oraz na podstawie uchwały Nr 1/16/2007 Zarządu Spółki ComArch S.A. podjętej w dniu 13 sierpnia 2007 roku z dniem 02 stycznia 2008 r. uległy zmianie prawa z 9 400 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A.

- 1) wskazanie papierów wartościowych emitenta, z których prawa zostały zmienione, z podaniem ich liczby;
  - akcje imienne uprzywilejowane serii A w liczbie: 9 400 szt.
- 2) wskazanie podstaw prawnych podjętych działań, jak również treści uchwał właściwych organów emitenta, na mocy których dokonano zmiany praw z papierów wartościowych emitenta:
  - Art. 8 ust. 1 i ust. 3 Statutu Spółki ComArch S.A.
  - Uchwała Nr 1/16/2007 Zarządu Spółki ComArch S.A. podjęta w dniu 13 sierpnia 2007 roku
  - Uchwała Nr 913/07 Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. z dnia 21 grudnia 2007 r.
- 3) pełny opis praw z papierów wartościowych przed i po zmianie - w zakresie tych zmian
  - przed zmianą - akcje imienne uprzywilejowane, stosunek głosów na WZA Spółki 1:5,
  - po zmianie - akcje zwykłe na okaziciela, stosunek głosów 1:1
- 4) liczba akcji imiennych, które podlegały zamianie: 9 400 szt.,
- 5) ogólna liczba głosów na walnym zgromadzeniu emitenta po dokonaniu zamiany: 14 991 796

3) Zwiększenie udziału BZ WBK AIB Asset Management S.A. w ogólnej liczbie głosów na WZA ComArch S.A.**a) 2 stycznia 2008**

W wyniku nabyć akcji, rozliczonych w dniu 2 stycznia 2008 roku oraz zamiany 9 400 akcji imiennych uprzywilejowanych na akcje zwykłe, klienci BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki publicznej ComArch S.A. o więcej niż 2 %.

W dniu 2 stycznia 2008 roku na rachunkach papierów wartościowych klientów BZ WBK AIB Asset Management S.A. objętych umowami o zarządzanie znajdowały się łącznie 1 833 464 akcje, co stanowi 23,03% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwały 1 833 464 głosy, co stanowi 12,23% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy spółki ComArch S.A.

Ponadto BZ WBK AIB Asset Management poinformowało, że BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zleciło zarządzanie portfelami inwestycyjnymi funduszy inwestycyjnych, których organem jest Towarzystwo (dalej: "Fundusze") spółce BZ WBK AIB Asset Management S.A. W związku z powyższym, w przypadku posiadania przez Fundusze akcji spółki ComArch S.A. BZ WBK AIB Asset Management S.A. zobowiązana jest uwzględnić je w zawiadomieniu. O szczegółach Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 3/2008.

b) 18 marca 2008

W wyniku nabyć akcji, rozliczonych w dniu 18 marca 2008 roku, klienci BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki publicznej ComArch S.A. o więcej niż 2%.

W dniu 18 marca 2008 roku na rachunkach papierów wartościowych klientów BZ WBK AIB Asset Management S.A. objętych umowami o zarządzanie znajdowało się łącznie 2 150 852 akcje, co stanowi 27,02% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwały 2 150 852 głosy, co stanowi 14,35% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki ComArch S.A.

Ponadto BZ WBK AIB Asset Management S.A. poinformowało, że BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu, w trybie określonym w art. 46 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 27 maja 2004 roku - o funduszach inwestycyjnych (DZ. U. Nr 146, poz. 1546, ze zm.), zleciło zarządzanie portfelami inwestycyjnymi funduszy inwestycyjnych, których organem jest Towarzystwo (dalej: "Fundusze") spółce BZ WBK AIB Asset Management S.A. W związku z powyższym, w przypadku posiadania przez Fundusze akcji Spółki ComArch S.A. BZ WBK AIB Asset Management S.A. zobowiązane jest uwzględnić je w zawiadomieniu. O szczegółach Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 6/2008.

4) Uchwała Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. w sprawie asymilacji akcji serii A

Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. poinformował, że postanowił dokonać w dniu 11 stycznia 2008 roku asymilacji 9 400 akcji spółki ComArch S.A. oznaczonych kodem PLCOMAR00061 z 6 193 396 akcjami spółki ComArch S.A. oznaczonymi kodem PLCOMAR00012. Akcje objęte asymilacją otrzymują kod PLCOMAR00012. Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. stwierdził, że z dniem 11 stycznia 2008 roku kodem PLCOMAR00012 oznaczonych jest 6 202 796 akcji spółki ComArch S.A.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.

dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

5) Rozliczenie transakcji sprzedaży akcji spółki INTERIA.PL S.A.

W styczniu 2008 roku została rozliczona transakcja sprzedaży akcji spółki INTERIA.PL S.A. przez "ComArch Management Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" Spółka Komandytowo-Akcyjna do "BAUER MEDIA INVEST" GmbH będąca wynikiem umowy podpisanej 3 grudnia 2007 roku pomiędzy ComArch S.A. a "BAUER MEDIA INVEST" GmbH. Spółka informowała o szczegółach umowy w raporcie bieżącym nr 52/2007.

W związku z zamiarem sprzedaży, akcje INTERIA.PL S.A. są na 31 grudnia 2007 prezentowane jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży a nie jak poprzednio inwestycje w jednostkach stowarzyszonych. Udział wyceny w wyniku roku 2007 wynosi 3 262 tys. zł.

3.15 Pozostałe kapitały**3.15.1 Kapitał udziałowców Spółki**

	Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	Kapitał inwestycyjny i na pokrycie zobowiązań wobec budżetu	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	OGÓŁEM
Stan na 31 grudnia 2006 r.	4 709	745	122 341	127 795
Stan na 1 stycznia 2007 r.	4 709	745	122 341	127 795
Kapitał z zamiany obligacji na akcje	-	-	-	-
Wycena opcji menedżerskiej	1 080	-	-	1 080
Stan na 31 grudnia 2007 r.	5 789	745	122 341	128 875

W sprawozdaniu na 31 grudnia 2006 r. dokonano zmiany sposobu prezentacji kapitałów własnych. Zyski osiągnięte przez jednostkę dominującą w latach poprzednich ujmowane uprzednio w pozostałych kapitałach zostały wykazane w pozycji niepodzielony wynik finansowy. Taka sama metoda prezentacji jest kontynuowana w roku 2007.

Za rok obrotowy 2006 nie dokonano wypłaty dywidendy.

3.15.2 Kapitał udziałowców mniejszościowych

	OGÓŁEM
Kapitał udziałowców mniejszościowych	
Stan na 1 stycznia 2006 r.	14 353
Udział w wyniku za rok 2006 udziałowców mniejszościowych (MKS Cracovia SSA)	227
Stan na 31 grudnia 2006 r.	14 580
Stan na 1 stycznia 2007 r.	14 580
Udział w wyniku za rok 2007 udziałowców mniejszościowych (MKS Cracovia SSA)	(352)
Stan na 31 grudnia 2007 r.	14 228

3.16 Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Zobowiązania handlowe	75 203	64 609
Zobowiązania finansowe	-	-
Zaliczki otrzymane na poczet usług	5 202	6 599
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	403	225
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych obciążeń podatkowych	16 964	14 380
Zobowiązania inwestycyjne	5 115	4 229
Dotacje otrzymane	2 071	1 479
Rezerwa na urlopy	8 527	7 037
Rezerwa na koszty dotyczące okresu bieżącego, do poniesienia w przyszłości	28 342	25 673
Pozostałe zobowiązania	9 611	2 257
Fundusze specjalne (ZFŚS i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy)	1 429	1 226
Razem	152 867	127 714

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.
dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

3.17 Kontrakty długoterminowe

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym	101 848	123 155
a) przychody z zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	46 680	47 058
b) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	55 168	76 097
c) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym - efekt rozliczenia zgodnie z MSR11	(3 501)	2 996

Z uwagi, iż Grupa stosuje zasadę ustalania stopnia zaawansowania prac proporcjonalnie do udziału poniesionych kosztów w całości kosztów kontraktu, suma poniesionych kosztów oraz ujętych wyników odpowiada przychodom. Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac. Zmiana stanu rozliczeń z tytułu kontraktów długoterminowych ujętych w aktywach i pasywach między 31 grudnia 2006 a 31 grudnia 2007 prezentowana jest poniżej:

	Czynne	Bierne	Netto
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym			
Saldo RMK skonsolidowanych na 31.12.2005	25 521	14 335	11 186
Saldo RMK skonsolidowanych na 31.12.2006	23 926	9 744	14 182
Zmiana	1 595	4 591	2 996
Saldo RMK skonsolidowanych na 01.01.2007	23 926	9 744	14 182
Saldo RMK skonsolidowanych na 31.12.2007	17 806	7 125	10 681
Zmiana	6 120	2 619	(3 501)

Różnica zmiany RMK księgowych do przeliczeń kontraktów (wg MSR 11).

3.18 Kredyty, pożyczki

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	77 739	51 471
Pożyczki	-	-
	77 739	51 471
Krótkoterminowe		
Kredyt w rachunku bieżącym	-	-
Pożyczki	205	592
Kredyty bankowe	4 740	2 441
	4 945	3 033
Kredyty, pożyczki i ogółem	82 684	54 504

Kredyty inwestycyjne

W Grupie Comarch podmiot dominujący ComArch S.A. korzysta z następujących kredytów inwestycyjnych:

a) kredyt inwestycyjny w Fortis Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie w wysokości 20 000 tys. zł zaciągnięty w 2004 roku na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Okres kredytowania wynosi 10 lat tj. do 2015 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Na dzień 31 grudnia 2007 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 15 000 tys. zł. Zabezpieczeniem kredytu są weksel in blanco, hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku.

b) kredyt inwestycyjny w Kredyt Bank S.A. z siedzibą w Warszawie zaciągnięty w 2006 roku na finansowanie II etapu budowy nowych budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 80 % wartości inwestycji, maksymalnie 26 824 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 31 grudnia 2007 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 26 554 tys. zł.

c) kredyt inwestycyjny w Fortis Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 85 % wartości inwestycji, maksymalnie 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu powinno nastąpić do 27 czerwca 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na działkach, na których zostanie wybudowany budynek, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Na dzień 31 grudnia 2007 r. wartość wykorzystanego kredytu wynosiła 25 768 tys. zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.
dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

d) kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu nieruchomości gruntowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 15 100 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 5 lat, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu jest hipoteka na nieruchomości będącej przedmiotem kredytowania. Na dzień 31 grudnia 2007 r. wartość kredytu przypadającego do spłaty wynosiła 15 100 tys. zł.

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów została ujęta w wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek nie jest istotnie różna od wartości bilansowej. W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty kapitału lub wypłaty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek, ani nie zostały naruszone inne warunki umów kredytów i pożyczek, uprawniające kredytodawcę do żądania wcześniejszej spłaty kredytu lub pożyczki.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej dotyczy kredytów inwestycyjnych (oprocentowanych w oparciu o zmienną stopę procentową). Grupa prowadzi optymalizację kosztów odsetkowych poprzez stały monitoring struktury stóp procentowych i odpowiednie dopasowanie bazowej stopy procentowej kredytu.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej przedstawia się w sposób następujący:

	Wartość kredytów na 31 grudnia 2007 r.	Kapitał przypadający do spłaty w okresie			
		do 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-5 lat	powyżej 5 lat
Kredyty inwestycyjne	82 422	1 564	3 119	36 931	40 808
Odsetki	57	57	-	-	-
	82 479	1 621	3 119	36 931	40 808

Struktura zapadalności kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych długoterminowych przedstawia się w sposób następujący:

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Od 1 do 2 lat	5 458	4 142
Od 2 do 5 lat	31 473	13 577
Powyżej 5 lat	40 808	33 752
	77 739	51 471

Efektywne stopy procentowe na dzień bilansowy przedstawiały się w sposób następujący:

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Kredyty bankowe	6,18 %	5,34 %
Pożyczki	6,20 %	2,95 %

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych Grupy przedstawia się w sposób następujący:

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
w walucie polskiej	82 684	54 504
	82 684	54 504

Grupa dysponuje następującymi, niewykorzystanymi, przyznanymi jej limitami kredytowymi:

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
O zmiennym oprocentowaniu:		
– wygasające w ciągu jednego roku	25 436	10 000
	25 436	10 000

3.19 Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2007 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie ComArch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 46 461 tys. zł podczas gdy na dzień 31 grudnia 2006 roku ich wartość wynosiła 32 017 tys. zł.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007
GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.
dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

Przyznane linie kredytowe na finansowanie działalności bieżącej (gwarancje, akredytywy)

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Linie kredytowe *	90 000	67 000
	90 000	67 000

(*) zawierają linie kredytowe w rachunku bieżącym opisane w pkt. 3.18

W dniu 10 grudnia 2007 roku został podpisany aneks do umowy o kredyt inwestycyjny z Fortis Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na finansowanie III etapu budowy nowych budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, o której spółka informowała 09 czerwca 2006 raportem bieżącym nr 33/2006. Aneks zwiększa wysokość przyznanego kredytu o 14 000 000,00 zł do kwoty 44 000 000,00 zł, a także wydłuża okres kredytowania z 16 do 18 lat do dnia 29 lipca 2024. Spółka informowała o szczegółach w raporcie bieżącym nr 53/2007.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. ComArch S.A. nie poręczała za zobowiązania spółki INTERIA.PL S.A. z tytułu umów leasingowych (w porównaniu do 94 tys. zł na dzień 31 grudnia 2006 roku).

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 762 tys. zł, z czego część została objęta rezerwami utworzonymi w roku poprzednim. W czwartym kwartale zostały utworzone dodatkowe rezerwy na kwotę potencjalnych roszczeń w wysokości 323 tys. zł.

Grupa na dzień 31 grudnia 2007 r. nie posiadała żadnych umownych zobowiązań do opłat z tytułu leasingu operacyjnego.

3.20 Odroczonego podatek dochodowy

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Stan na początek okresu:	10 994	7 272
- odniesione na wynik finansowy	10 994	7 272
Zmiany aktywa z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy		
- utworzenie aktywa w związku ze stratą podatkową w ComArch Inc.	295	-
- rozwiązanie aktywa w związku ze stratą podatkową z lat ubiegłych w ComArch Software AG	(988)	(1 197)
- utworzenie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej	8 740	6 814
- rozwiązanie aktywa w związku z ulgą podatkową jednostki dominującej z tytułu działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej	(6 814)	(4 750)
- rozwiązanie/utworzenie aktywa z tytułu wyceny akcji spółki INTERIA.PL S.A.	(755)	(568)
- utworzenie/rozwiązanie aktywa z tytułu różnic przejściowych dotyczących kosztów (amortyzacja, koszty prac badawczych)	708	2 435
- utworzenia aktywa na możliwa do rozliczenia stratę podatkową spółki ComArch Software AG	161	988
Stan na koniec okresu	12 341	10 994
- odniesione na wynik finansowy	12 341	10 994
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Stan na początek okresu:	6 309	5 649
- odniesione na kapitał	5 430	5 430
- odniesione na wynik finansowy	879	219
Zmiany zobowiązań z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik finansowy		
- utworzenie zobowiązania z tytułu wyceny akcji spółki NetBrokers Sp. z o.o.	-	-
- zobowiązanie z tytułu przejściowych różnic dotyczących kosztów amortyzacji i różnic kursowych	325	879
- rozwiązanie rezerwy na podatek odroczonego dotyczący NetBrokers Sp. z o.o.	-	(219)
Stan na koniec okresu	6 634	6 309
- odniesione na kapitał	5 430	5 430
- odniesione na wynik finansowy	1 204	879

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.

dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

Aktywo z tytułu podatku odroczonego

	Aktywo z tytułu straty podatkowej	Amortyzacja	Rezerwy na koszty, odpisy aktualizacyjne	Aktywo z tytułu wyceny INTERIA.PL S.A.	Aktywo z tytułu ulgi podatkowej w podatku dochodowym (strefa)	Razem
Stan na 1 stycznia 2006 r.	1 197	-	2	1 323	4 750	7 272
-odniesionych na wynik	1 197	-	2	1 323	4 750	7 272
(Obciążenie)/uznanie wyniku za rok 2006	(209)	-	2 435	(568)	2 064	3 722
Stan na 31 grudnia 2006 r.	988	-	2 437	755	6 814	10 994
(Obciążenie)/uznanie wyniku za rok 2007	(532)	-	708	(755)	1 926	1 347
Stan na 31 grudnia 2007 r.	456	-	3 145	-	8 740	12 341
-odniesionych na wynik	456	-	3 145	-	8 740	12 341

Zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego

	Amortyzacja	Rezerwy	Rezerwa z tytułu wyceny NetBrokers Sp. z o.o.	Rezerwa z tytułu wyceny w wartości godziwej majątku MKS Cracovia SSA	Razem
Stan na 1 stycznia 2006 r.	-	-	219	5 430	5 649
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2006	879	-	(219)	-	660
Stan na 31 grudnia 2006 r.	879	-	-	5 430	6 309
-odniesionych na wynik	879	-	-	-	879
-odniesionych na kapitał	-	-	-	5 430	5 430
Obciążenie/ (uznanie) wyniku za rok 2007	325	-	-	-	325
Stan na 31 grudnia 2007 r.	1 204	-	-	5 430	6 634
-odniesionych na wynik	1 204	-	-	-	1 204
-odniesione na kapitał	-	-	-	5 430	5 430

1. W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej została uchwalona Ustawa z dnia 2 października 2003 roku o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. Nr 188, poz. 1840), która zmienia warunki zwolnień podatkowych dla podmiotów działających w specjalnych strefach ekonomicznych. Zgodnie z postanowieniem art. 6 ust. 1 Ustawy, podmioty te mogą się ubiegać o zmianę warunków zezwolenia w celu dostosowania go do obowiązujących w Unii Europejskiej zasad udzielania pomocy publicznej. Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. b), pkt 2, pkt 3 Ustawy, maksymalna wielkość pomocy publicznej dla podmiotów, które prowadzą działalność w specjalnej strefie ekonomicznej na podstawie zezwolenia wydanego przed dniem 1 stycznia 2000 r., nie może przekraczać 75 % wartości inwestycji poniesionych w okresie od dnia uzyskania zezwolenia do dnia 31 grudnia 2006 r., przy czym przy ustalaniu maksymalnej wielkości pomocy publicznej uwzględnia się całkowitą wielkość pomocy publicznej uzyskanej od 1 stycznia 2001 r. Oznacza to zmianę dotychczasowego sposobu funkcjonowania ulg podatkowych (pomocy publicznej), z ulg nieograniczonych wartościowo, na ulgi ograniczone wartościowo i zależne od wartości dokonanych inwestycji. W przypadku ComArch S.A. maksymalna wartość pomocy publicznej nie będzie mogła przekroczyć 75 % wartości nakładów inwestycyjnych, które Spółka poniosła/poniesie w okresie od uzyskania zezwolenia tj. od dnia 22 marca 1999 r. do dnia 31 grudnia 2006 r.

Koszty inwestycji oraz wielkość pomocy podlegają dyskontowaniu zgodnie z par. 9 Rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. 220, poz. 2232) w brzmieniu zmienionym zgodnie z par.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z 8 lutego 2005 r., zmieniającym rozporządzenie w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. nr 32, poz. 270) z uwzględnieniem par. 2 tego ostatniego Rozporządzenia.

ComArch S.A. wystąpił do Ministra Gospodarki o zmianę warunków zezwolenia i w dniu 1 lipca 2004 r. otrzymał decyzję Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2004 r. dotyczącą zmiany warunków zezwolenia na określone

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.

dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

powyżej i zgodnie z Ustawą. Równocześnie w zmienionym zezwoleniu wydłużony został do 31 grudnia 2017 r. okres, na jaki zostało wydane zezwolenie dla ComArch S.A. Oznacza to wydłużenie okresu, w jakim Spółka będzie mogła wykorzystać limit pomocy publicznej, przysługujący z tytułu poniesionych w specjalnej strefie ekonomicznej inwestycji.

Zgodnie z MSR12 niewykorzystana ulga podatkowa na dzień 31 grudnia 2007 r. stanowi aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Limit niewykorzystanej ulgi inwestycyjnej na dzień 31 grudnia 2007 r., zdyskontowanej na dzień przyznania zezwolenia wynosi 27 181 tys. zł.

W okresie 12 miesięcy roku 2007, ze względu na poziom osiągniętego w roku 2007 dochodu z działalności strefowej rozwiązano w całości Aktywo w wysokości 6 814 tys. zł utworzone na 31 grudnia 2006.

Spółka wykazała w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2007 r. aktywo z tytułu odroczonego podatku z tytułu ulgi inwestycyjnej z działalności w SSE (zwane dalej Aktywem) w wysokości 8 740 tys. zł. Aktywo to będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez ComArch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2008. Wpływ tej operacji na wynik roku 2007 wyniósł 1 926 tys. zł. Równocześnie, zgodnie z MSR12 Spółka będzie regularnie dokonywać weryfikacji wyceny rozpoznanego Aktywa pod kątem możliwości jego realizacji oraz dalszego rozpoznania na kolejne okresy. Spółka zwraca uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w Spółce ani w Grupie (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch.

Ponieważ ComArch S.A. ma zamiar nadal inwestować w SSE dlatego wystąpiono o nowe zezwolenie, które otrzymano w dniu 17 kwietnia 2007 r.

2. W okresie czterech kwartałów 2007 roku Grupa dokonała częściowego rozliczenia ujętego na 31 grudnia 2006 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 2 518 tys. zł oraz dokonała rozwiązania rezerwy na podatek odroczonego utworzonej w 2006 roku na kwotę 29 tys. zł. Jednocześnie dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 2 473 tys. zł i zawiązania rezerwy na podatek odroczonego w kwocie 354 tys. zł. Łączny wpływ ww. operacji na wynik roku 2007 roku wyniósł minus 370 tys. zł.

3. W okresie 12 miesięcy roku 2007 roku Grupa dokonała całkowitego odwrócenia utworzonego na dzień 31 grudnia 2006 r. aktywa z tytułu straty podatkowej w spółce zależnej ComArch Software AG w kwocie 988 tys. zł oraz równocześnie utworzyła aktywo w szacowanej możliwej do odzyskania w roku 2008 straty podatkowej w tej spółce w wysokości 160 tys. zł. Utworzono też aktywo z tytułu straty podatkowej w spółce ComArch Inc. w wysokości 296 tys. zł. Wpływ na wynik wyniósł minus 532 tys. zł.

Łączny wpływ na wynik za 2007 r. wszystkich operacji wymienionych w pkt. 1 - 3 wyniósł 1 024 tys. zł.

3.21 Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

Długoterminowe	Rezerwy na kary umowne	Rezerwy na koszty spraw sądowych	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2007 r.	-	228	228
Ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat:			
– utworzenie dodatkowych rezerw	2 050	488	2 538
Rezerwy wykorzystane w trakcie roku	-	(97)	(97)
Stan na 31 grudnia 2007 r.	2 050	619	2 669

Krótkoterminowe	Koszty dotyczące okresu bieżącego, które zostaną poniesione w przyszłości	Rezerwy na koszty kontraktów	Pozostałe rezerwy	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2007 r.	74	2 579	-	2 653
Ujęte w skonsolidowanym rachunku zysków i strat:				
– utworzenie dodatkowych rezerw	14	1 463	-	1 477
Rezerwy wykorzystane w trakcie roku	(74)	(1 476)	-	(1 550)
Stan na 31 grudnia 2007 r.	14	2 566	-	2 580

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy. Koszty okresu bieżącego dotyczą rezerw utworzonych na koszty z tytułu nierozliczonych zaliczek. Rezerwy na koszty kontraktów dotyczą rozpoznania przewidywanych strat na kontraktach.

Struktura łącznej kwoty rezerw:

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Długoterminowe	2 669	228
Krótkoterminowe	2 580	2 653

INFORMACJA DODATKOWA

3.22 Przychody ze sprzedaży

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		
Przychody ze sprzedaży usług informatycznych	276 717	219 885
Przychody ze sprzedaży licencji i oprogramowania własnego	72 048	65 875
Przychody z pozostałej sprzedaży	12 451	24 700
Razem	361 216	310 460
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		
Przychody ze sprzedaży sprzętu komputerowego	123 374	89 957
Przychody ze sprzedaży licencji i oprogramowania obcego	74 276	70 186
Przychody z pozostałej sprzedaży	22 182	20 947
Razem	219 832	181 090
Ogółem przychody ze sprzedaży	581 048	491 550

3.23 Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
I/1 Koszty wg rodzaju		
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	17 044	12 740
Koszty świadczeń pracowniczych	223 277	167 223
Zmiana stanu produktów i produkcji w toku	(23 104)	(4 638)
Zużycie surowców i materiałów pomocniczych	8 397	6 761
Usługi obce	58 474	63 495
Podatki i opłaty	3 763	2 892
Pozostałe koszty	24 111	20 017
Koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu i dystrybucji oraz koszty ogólnego zarządu, w tym:	311 962	268 490
- koszt wytworzenia	231 795	196 440
- koszty sprzedaży	44 370	39 189
- koszty ogólne	36 479	32 965
- różnice kursowe od zobowiązań	(682)	(104)
I/2 Koszt sprzedanych towarów i materiałów	204 726	167 283
I/3 Koszty realizacji prac w ramach projektów unijnych	14 851	7 225
I/4 Łączne koszty sprzedanych produktów, usług, marketingu, ogólnego zarządu, towarów i materiałów oraz realizacji prac w ramach projektów unijnych	531 539	442 998

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
II. Koszty świadczeń pracowniczych		
Koszty wynagrodzeń	189 999	143 069
Koszty ubezpieczeń społecznych	27 719	20 696
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	1 114	595
Szkolenia	1 944	1 011
Koszty BHP	8	5
Pozostałe	2 493	1 847
Razem	223 277	167 223

INFORMACJA DODATKOWA

3.24 Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne i zyski	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Otrzymane odszkodowania komunikacyjne	26	33
Przedawnione zobowiązania	-	29
Otrzymane kary umowne	122	306
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	137	10
Zwrot podatku VAT	182	56
Dotacje	952	-
Inne	602	576
Razem	2 021	1 010

3.25 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne i straty	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Odpis aktualizujący wartość aktywów (utrata wartości)	428	45
Składki członkowskie	243	129
Darowizny	229	203
Strata ze zbycia i likwidacji aktywów trwałych	-	83
Odpis aktualizujący wartość należności	4 889	1 583
Kary umowne	40	1 030
Przypis podatku VAT do zapłaty	373	-
Inne	1 322	938
Razem	7 524	4 011

3.26 Koszty finansowe – netto

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Koszty odsetek, w tym:	(2 257)	(2 056)
<i>obligacje zamienne</i>	-	(907)
<i>odsetki od pożyczek</i>	(2 146)	(37)
<i>odsetki od przypisu podatku VAT</i>	(112)	-
<i>inne</i>	1	(1 112)
Zyski z odsetek od lokat	1 475	659
Zyski ze zbycia papierów wartościowych	39	42
Zyski/(straty) kursowe netto (nota 3.28)	(645)	148
Wycena wartości godziwej instrumentów finansowych i inwestycji	(170)	-
Zyski ze zbycia aktywów finansowych	-	7 468
Inne, w tym:	(191)	170
<i>odszkodowania i kary finansowe</i>	-	-
<i>koszty związane z emisją obligacji</i>	-	-
<i>pozostałe</i>	(191)	170
Razem	(1 749)	6 431

3.27 Podatek dochodowy

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Podatek bieżący	4 123	4 643
Podatek odroczony	(1 022)	(3 058)
Razem	3 101	1 585

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.

dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

Podatek dochodowy od zysku brutto Grupy, przed opodatkowaniem, różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskanoby stosując średnią ważoną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek:

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Zysk brutto skonsolidowany przed opodatkowaniem	45 519	54 572
Podatek wyliczony stawką nominalną od zysku brutto	8 752	10 365
Różnice pomiędzy zyskiem brutto a podstawą opodatkowania:		
Korekty konsolidacyjne	(6 922)	(824)
Wyłączenia strat spółek konsolidowanych	3 921	809
Suma zysków brutto jednostek konsolidowanych (nominalna podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym przy założeniu zgodności zysku bilansowego z podstawą opodatkowania)	42 518	54 557
Trwałe i przejściowe różnice w pomiędzy zyskiem brutto a rzeczywistą podstawą opodatkowania, w tym:	(21 170)	(25 843)
<i>Wykorzystanie uprzednio rozpoznanych strat podatkowych</i>	(5 223)	(15 680)
<i>Różnice pomiędzy podstawą opodatkowania podatkiem a zyskiem brutto</i>	33 664	32 756
<i>Dochód zwolniony z tytułu prowadzenia działalności w SSE</i>	(45 868)	(42 822)
<i>Inne dochody zwolnione</i>	(3 743)	(97)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	21 348	28 714
Podatek wyliczony według stawki podatkowej w Grupie	4 123	4 643
Wielkość efektywnej stawki podatkowej	9,06 %	8,5 %

Mająca zastosowanie stawka podatku wyniosła w 2007 roku 19 % i wynikała z przeciętnych stawek podatkowych stosowanych w krajach spółek objętych konsolidacją. Mająca zastosowanie stawka podatku wyniosła w 2006 roku 16 % i wynikała z przeciętnych stawek podatkowych stosowanych w krajach spółek objętych konsolidacją. Władze podatkowe kraju Jednostki dominującej mogą przeprowadzić kontrolę ksiąg rachunkowych i rozliczeń podatkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku, w którym złożono deklaracje podatkowe i obciążyć Grupę dodatkowym wymiarem podatku wraz z karą i odsetkami. W opinii Zarządu Jednostki dominującej nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań z tego tytułu.

3.28 Zyski (straty) kursowe – netto

Różnice kursowe powiększające (koszty)/przychody w rachunku zysków i strat uwzględnione zostały w następujących pozycjach:

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Przychody ze sprzedaży	(3 259)	(2 752)
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	682	104
Koszty finansowe netto	(645)	148
Razem	(3 222)	(2 500)

3.29 Zysk na akcję

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Zysk netto za okres przypadający na akcjonariuszy Grupy	42 770	52 760
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. szt.)	7 827	7 396
Zysk na akcję zwykłą (w zł)	5,46	7,13
Rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tys. szt.)	7 827	7 835
Rozwodniony zysk na akcję zwykłą (w zł)	5,46	6,73

Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2007" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ComArch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku, gdzie wagą jest ilość dni. Zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2006" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ComArch S.A. osiągniętego w okresie 1 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r. oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia 2006 r. do 31 grudnia 2006 r., gdzie wagą jest ilość dni.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2007" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ComArch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku, gdzie wagą jest ilość dni. Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "12 miesięcy 2006" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy ComArch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia

INFORMACJA DODATKOWA

do 31 grudnia 2006 r. oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz rozwodnionej ilości akcji wynikającej z wykonania opcji menedżerskiej przyznanych za rok 2006, zgodnie z warunkami Programu opisanego w punkcie 3.14.3 a, obliczonej zgodnie z MSR 33.

W przyszłym okresie sprawozdawczym rozwodniona liczba akcji ComArch S.A. może ulec zmianie w wyniku potencjalnej emisji akcji związanej z realizacją programu opcji menedżerskich za lata 2008-2010. Z uwagi na odległe terminy realizacji opcji i aktualną sytuację na rynku kapitałowym, na dzień bilansowy Jednostka dominująca nie jest w stanie precyzyjnie ocenić wpływu programu na rozwodnienie akcji.

3.30 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

3.30.1 Przychody ze sprzedaży towarów i usług

		12 miesięcy 2006
Przychody ze sprzedaży towarów:		
INTERIA.PL S.A.	19	-
NetBrokers Sp. z o.o.	-	-
Przychody ze sprzedaży usług:		
INTERIA.PL S.A.	1 567	788
NetBrokers Sp. z o.o.	-	65
	1 586	853

Cenę usług ustala się w zależności od rodzaju transakcji według jednej z trzech metod:

- 1) porównywalnej ceny rynkowej,
- 2) metody koszt plus (marża przy towarach 2-3 %, przy usługach 5 %)
- 3) marży od sprzedaży usług (marża w wysokości 10-40 %)

3.30.2 Zakupy towarów i usług

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Zakupy towarów:		
INTERIA.PL S.A.	396	783
Zakupy usług:		
INTERIA.PL S.A.	822	178
	1 218	961

Cenę usług i towarów negocjuje się zwykle z podmiotami powiązаныmi stosując jedna z wymienionych powyżej metod. W okresie objętym sprawozdaniem nie było żadnych istotnych transakcji z innymi niż wymienione powyżej podmiotami powiązаныmi.

3.30.3 Salda rozrachunków na dzień bilansowy powstałe w wyniku sprzedaży/zakupu towarów/usług

	12 miesięcy 2007	12 miesięcy 2006
Należności od podmiotów powiązanych:		
NetBrokers Sp. z o.o.	-	2
INTERIA.PL S.A.	684	21
	684	23
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych:		
INTERIA.PL S.A.	403	225
	403	225

3.30.4 Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących w 2007 i w 2006 roku

Wynagrodzenia Członków Zarządu w ComArch S.A. w 2007 roku wyniosły 10 999 221,00 zł. Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej w ComArch S.A. w 2007 roku wyniosły 421 140,00 zł. Spółki zależne i stowarzyszone nie wypłaciły w 2007 roku żadnych wynagrodzeń ani członkom Zarządu ani członkom Rady Nadzorczej ComArch S.A.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 2007

GRUPY KAPITAŁOWEJ COMARCH S.A.

dane prezentowane są w tys. zł, chyba że wskazano inaczej

INFORMACJA DODATKOWA

ROK 2006 (w zł.)

Zarząd ComArch S.A.

I.p.		Wyplacone przez ComArch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	4 760 925,77	0,00	4 760 925,77
2	Rafał Chwast	1 048 272,93	0,00	1 048 272,93
3	Christophe Debou	51 545,32	16 660,93	68 206,25
4	Tomasz Maciantowicz	41 750,07	0,00	41 750,07
5	Piotr Piątosza	396 971,59	0,00	396 971,59
6	Paweł Prokop	774 054,26	0,00	774 054,26
7	Paweł Przewięźlikowski	1 586 718,13	0,00	1 586 718,13
8	Zbigniew Rymarczyk	727 335,27	0,00	727 335,27
Zarząd razem		9 387 573,34	16 660,93	9 404 234,27

Rada Nadzorcza ComArch S.A.

I.p.		Wyplacone przez ComArch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	300 000,00	0,00	300 000,00
2	Maciej Brzeziński	30 000,00	0,00	30 000,00
3	Wojciech Kucharzyk	30 000,00	0,00	30 000,00
4	Anna Ławrynowicz	30 000,00	0,00	30 000,00
5	Krzysztof Zieliński	30 000,00	0,00	30 000,00
Rada Nadzorcza razem		420 000,00	0,00	420 000,00

ROK 2007 (w zł.)

Zarząd ComArch S.A.

I.p.		Wyplacone przez ComArch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Janusz Filipiak	6 122 698,68	0,00	6 122 698,68
2	Rafał Chwast*	1 046 308,61	0,00	1 046 308,61
3	Piotr Piątosza	769 191,36	0,00	769 191,36
4	Paweł Prokop	466 285,68	0,00	466 285,68
5	Paweł Przewięźlikowski**	883 810,56	0,00	883 810,56
6	Piotr Reichert	501 934,18	0,00	501 934,18
7	Zbigniew Rymarczyk	700 721,82	0,00	700 721,82
8	Marcin Warwas	508 269,20	0,00	508 269,20
Zarząd razem		10 999 220,09	0,00	10 999 220,09

*) W dniu 19 października 2007 roku Pan Rafał Chwast, pełniący funkcję Wiceprezesa Zarządu ComArch S.A., złożył rezygnację z pełnionej funkcji z dniem 31 grudnia 2007 r.

**) W dniu 6 czerwca 2007 roku ComArch S.A. otrzymał informację dotyczącą rezygnacji z ubiegania się o wybór na następną kadencję zarządu Wiceprezesa Zarządu ComArch S.A. Pana Pawła Przewięźlikowskiego.

Rada Nadzorcza ComArch S.A.

I.p.		Wyplacone przez ComArch S.A.	Wyplacone przez jednostki zależne i stowarzyszone	Razem
1	Elżbieta Filipiak	301 015,51	0,00	301 015,51
2	Maciej Brzeziński	30 000,00	0,00	30 000,00
3	Wojciech Kucharzyk	30 000,00	0,00	30 000,00
4	Anna Ławrynowicz	30 000,00	0,00	30 000,00
5	Tadeusz Syryjczyk	15 250,00	0,00	15 250,00
6	Krzysztof Zieliński	14 875,00	0,00	14 875,00
Rada Nadzorcza razem		421 140,51	0,00	421 140,51

INFORMACJA DODATKOWA

Na dzień 31 grudnia 2007 r. nie istnieją żadne niespłacone zaliczki, kredyty, pożyczki jak również udzielone przez ComArch S.A. i spółki zależne gwarancje i poręczenia na rzecz Członków Zarządu, Rady Nadzorczej oraz ich współmałżonków, krewnych i powinowatych do II stopnia.

W dniu 30 czerwca 2005 r. został uchwalony program menedżerski w postaci opcji na akcje, który jest szczegółowo opisany w notce 3.14.3 a sprawozdania. Wartość opcji wynosi 5 786 tys. zł, z tego na Zarząd przypada 84,62 % czyli 4 896 tys. zł. Koszt opcji jest rozpoznawany w rachunku wyników w okresie VII 2005 r. - XII 2007 r.

3.31 Informacje o akcjonariuszach oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące

3.31.1 Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ComArch S.A., na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Według stanu na dzień 8 maja 2008 roku akcjonariuszami posiadającymi bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ComArch S.A. są:

- małżeństwo Elżbieta i Janusz Filipiak, którzy posiadają razem 3 411 383 akcji (42,85 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 10 367 383 głosów na WZA, co stanowi 69,15 % wszystkich głosów na WZA;
- BZ WBK AIB Asset Management S.A., którego klienci, wg wiedzy Spółki, na dzień przekazania raportu byli posiadaczami 2 150 852 sztuk akcji (27,02 % w kapitale zakładowym Spółki), z których przysługiwało 2 150 852 głosów na WZA, co stanowiło 14,35 % w ogólnej liczbie głosów na WZA. Akcje te obejmują akcje będące w posiadaniu BZ WBK AIB Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A., które na dzień sporządzenia raportu, wg wiedzy Spółki, posiadały 829 619 sztuki akcji (10,42 % w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniają do 829 619 głosów na WZA (5,53 % ogólnej liczbie głosów na WZA).

3.31.2 Zmiany w stanie posiadania akcji ComArch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące ComArch S.A. w okresie od 3 kwietnia 2008 r. do 8 maja 2008 r.

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania akcji ComArch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień opublikowania raportu rocznego za 2007 rok, tj. 3 kwietnia 2008 r. oraz w dniu 8 maja 2008 roku, zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami.

Osoby zarządzające i nadzorujące	Funkcja	Stan na 8 maja 2008 r.		Stan na 3 kwietnia 2008 r.	
		Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)
Elżbieta i Janusz Filipiakowie	Przewodnicząca Rady Nadzorczej i Prezes Zarządu	3 411 383	69,15 %	3 411 383	69,15 %
Piotr Piątosza	Wiceprezes Zarządu	10 776	0,07 %	10 776	0,07 %
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	34 268	0,48 %	34 268	0,48 %
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	-	0,00 %	-	0,00 %
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	21 772	0,15 %	21 772	0,15 %
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	-	0,00 %	-	0,00 %
Ilość wyemitowanych akcji		7 960 596	100,00 %	7 960 596	100,00 %

3.32 Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

1) Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W okresie 12 miesięcy roku 2007, ze względu na poziom osiągniętego w roku 2007 dochodu z działalności strefowej rozwiązano w całości Aktywo w wysokości 6 814 tys. zł utworzone na 31 grudnia 2006 r.

Spółka wykazała w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2007 r. aktywo z tytułu odroczonego podatku z tytułu ulgi inwestycyjnej z działalności w SSE (zwane dalej Aktywem) w wysokości 8 740 tys. zł. Aktywo to będzie realizować się sukcesywnie (w postaci odpisów pomniejszających zysk netto Grupy), w proporcji do generowania przez ComArch S.A. dochodu podatkowego osiągniętego z działalności zwolnionej na przestrzeni roku 2008. Wpływ tej operacji na wynik roku 2007 wyniósł 1 926 tys. zł. Równocześnie, zgodnie z MSR12 Spółka będzie regularnie dokonywać weryfikacji wyceny rozpoznanego Aktywa pod kątem możliwości jego realizacji oraz dalszego rozpoznania na kolejne okresy. Spółka zwraca uwagę, iż rozpoznanie Aktywa nie wpływa na przepływy pieniężne w Spółce ani w Grupie (zarówno rozpoznanie Aktywa, jak również jego realizacja). Operacja ta ma więc charakter wyłącznie memoriałowy i wynika z zastosowania przez Grupę Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Comarch.

INFORMACJA DODATKOWA

2) Umowa sprzedaży akcji spółki INTERIA.PL SA spółce "BAUER MEDIA INVEST" GmbH

W dniu 3 grudnia 2007 roku występując łącznie z "ComArch Management Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" Spółka Komandytowo-Akcyjna w Krakowie oraz "COMARCH CORPORATE FINANCE" Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym, ComArch S.A. zawarł z "BAUER MEDIA INVEST" GmbH, z siedzibą w Hamburgu, Burchardstrasse 11 umowę, na podstawie której zobowiązał się m.in. do:

a) wniesienia na pokrycie podwyższenia kapitału zakładowego "ComArch Management Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" Spółka Komandytowo-Akcyjna 2 267 814 akcji imiennych uprzywilejowanych oraz 270 555 akcji zwykłych na okaziciela w spółce INTERIA.PL S.A. w Krakowie, które to akcje reprezentują 36,08% kapitału zakładowego INTERIA.PL S.A. i na które przypada 48,48% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu INTERIA.PL S.A.;

b) zapewnienia sprzedaży przez "ComArch Management Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" Spółka Komandytowo-Akcyjna opisanych w punkcie a) powyżej wszystkich akcji w spółce INTERIA.PL S.A. spółce "BAUER MEDIA INVEST" GmbH, poprzez złożenie zapisu w odpowiedzi na wezwanie, jakie kupujący ogłosił na akcje INTERIA.PL S.A. za ceną równą: 80,00 zł za każdą akcję imienną uprzywilejowaną; 66,62 zł za każdą akcję zwykłą na okaziciela. Spółka informowała o szczegółach w raporcie bieżącym nr 52/2007.

W związku z powyższą transakcją, ComArch S.A. zwróciła się do Ministra Finansów o wydanie indywidualnej interpretacji podatkowej, określającej czy wniesienie akcji spółki INTERIA.PL S.A. w związku z objęciem akcji w podwyższonym kapitale zakładowym spółki osobowej ComArch Management sp. z o.o. spółka komandytowo-akcyjna skutkuje powstaniem przychodu podatkowego w ComArch S.A. Zdaniem ComArch S.A. w przedmiotowym przypadku przychód nie podatkowy nie powstaje, bowiem aport został wniesiony do spółki osobowej a nie kapitałowej. Jednakże mimo odmiennego zdania, zgodnie z otrzymaną interpretacją, ComArch S.A. ustaliła przychód w wysokości wartości nominalnej akcji w spółce komandytowo-akcyjnej, które zostaną wydane w zamian za wniesiony aport i zadeklarowała oraz zapłaciła stosowny podatek dochodowy.

3.33 Zdarzenia po dacie bilansu**3.33.1 Wprowadzenie do obrotu giełdowego na rynku podstawowym 9 400 akcji serii A**

Zarząd Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Uchwałą Nr 7/2008 z dnia 4 stycznia 2008 r., stwierdził, że zgodnie z §19 ust. 1 i 2 Regulaminu Giełdy do obrotu giełdowego na rynku podstawowym dopuszczonych jest 9 400 akcji zwykłych na okaziciela serii A, oznaczonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. kodem "PLCOMAR00061", o wartości nominalnej 1 zł. Na podstawie §38 ust. 1 Regulaminu Giełdy Zarząd Giełdy postanowił wprowadzić z dniem 11 stycznia 2008 r. w trybie zwykłym do obrotu giełdowego na rynku podstawowym akcje spółki ComArch S.A., o których mowa powyżej, pod warunkiem dokonania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w dniu 11 stycznia 2008 r. asymilacji tych akcji z akcjami spółki ComArch S.A. będącymi w obrocie giełdowym.

3.33.2 Zmiana praw z akcji serii A

Na wniosek jednego z akcjonariuszy oraz na podstawie uchwały Nr 1/16/2007 Zarządu Spółki ComArch S.A. podjętej w dniu 13 sierpnia 2007 roku z dniem 02 stycznia 2008 r. uległy zmianie prawa z 9 400 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A.

- 1) wskazanie papierów wartościowych emitenta, z których prawa zostały zmienione, z podaniem ich liczby;
  - akcje imienne uprzywilejowane serii A w liczbie: 9 400 szt.
- 2) wskazanie podstaw prawnych podjętych działań, jak również treści uchwał właściwych organów emitenta, na mocy których dokonano zmiany praw z papierów wartościowych emitenta:
  - Art. 8 ust. 1 i ust. 3 Statutu Spółki ComArch S.A.
  - Uchwała Nr 1/16/2007 Zarządu Spółki ComArch S.A. podjęta w dniu 13 sierpnia 2007 roku
  - Uchwała Nr 913/07 Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. z dnia 21 grudnia 2007 r.
- 3) pełny opis praw z papierów wartościowych przed i po zmianie - w zakresie tych zmian
  - przed zmianą - akcje imienne uprzywilejowane, stosunek głosów na WZA Spółki 1:5,
  - po zmianie - akcje zwykłe na okaziciela, stosunek głosów 1:1
- 4) liczba akcji imiennych, które podlegały zamianie: 9 400 szt.,
- 5) ogólna liczba głosów na walnym zgromadzeniu emitenta po dokonaniu zamiany: 14 991 796.

3.33.3 Zwiększenie udziału BZ WBK AIB Asset Management S.A. w ogólnej liczbie głosów na WZA ComArch S.A.

a) 2 stycznia 2008

W wyniku nabyć akcji, rozliczonych w dniu 2 stycznia 2008 roku oraz zamiany 9 400 akcji imiennych uprzywilejowanych na akcje zwykłe, klienci BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki publicznej ComArch S.A. o więcej niż 2 %.

W dniu 2 stycznia 2008 roku na rachunkach papierów wartościowych klientów BZ WBK AIB Asset Management S.A. objętych umowami o zarządzanie znajdowały się łącznie 1 833 464 akcje, co stanowi 23,03% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwały 1 833 464 głosy, co stanowi 12,23% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki ComArch S.A.

Ponadto BZ WBK AIB Asset Management poinformowało, że BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu zleciło zarządzanie portfelami inwestycyjnymi funduszy inwestycyjnych,

INFORMACJA DODATKOWA

których organem jest Towarzystwo (dalej: "Fundusze") spółce BZ WBK AIB Asset Management S.A. W związku z powyższym, w przypadku posiadania przez Fundusze akcji Spółki ComArch S.A, BZ WBK AIB Asset Management S.A. zobowiązana jest uwzględnić je w zawiadomieniu.

b) 18 marca 2008

W wyniku nabyć akcji, rozliczonych w dniu 18 marca 2008 roku, klienci BZ WBK AIB Asset Management Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu stali się posiadaczami akcji w liczbie powodującej wzrost udziału w liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki publicznej ComArch S.A. o więcej niż 2%.

W dniu 18 marca 2008 roku na rachunkach papierów wartościowych klientów BZ WBK AIB Asset Management S.A. objętych umowami o zarządzanie znajdowało się łącznie 2 150 852 akcje, co stanowi 27,02% w kapitale zakładowym. Z akcji tych przysługiwały 2 150 852 głosy, co stanowi 14,35% udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki ComArch S.A.

Ponadto BZ WBK AIB Asset Management S.A. poinformowało, że BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna z siedzibą w Poznaniu, w trybie określonym w art. 46 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 27 maja 2004 roku - o funduszach inwestycyjnych (DZ. U. Nr 146, poz. 1546, ze zm.), zleciło zarządzanie portfelami inwestycyjnymi funduszy inwestycyjnych, których organem jest Towarzystwo (dalej: "Fundusze") spółce BZ WBK AIB Asset Management S.A. W związku z powyższym, w przypadku posiadania przez Fundusze akcji Spółki ComArch S.A, BZ WBK AIB Asset Management S.A. zobowiązane jest uwzględnić je w zawiadomieniu.

3.33.4 Uchwała Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. w sprawie asymilacji akcji serii A

Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. poinformował, że postanowił dokonać w dniu 11 stycznia 2008 roku asymilacji 9 400 akcji spółki ComArch S.A. oznaczonych kodem PLCOMAR00061 z 6 193 396 akcjami spółki ComArch S.A. oznaczonymi kodem PLCOMAR00012. Akcje objęte asymilacją otrzymują kod PLCOMAR00012. Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. stwierdził, że z dniem 11 stycznia 2008 roku kodem PLCOMAR00012 oznaczonych jest 6 202 796 akcji spółki ComArch S.A.

3.33.5 Terminy przekazywania raportów okresowych

Zarząd ComArch S.A. określił następujące terminy przekazywania raportów okresowych w 2008 roku:

RAPORTY KWARTALNE skonsolidowane rozszerzone:

- 1) IV kwartał 2007 w dniu 29.02.2008
- 2) I kwartał 2008 w dniu 15.05.2008
- 3) II kwartał 2008 w dniu 14.08.2008
- 4) III kwartał 2008 w dniu 14.11.2008

RAPORTY ROCZNE I PÓŁROCZNE:

- 1) Skonsolidowany rozszerzony raport półroczny za I półrocze 2008 roku w dniu 29.09.2008
- 2) Raport roczny za 2007 rok w dniu 03.04.2008
- 3) Skonsolidowany raport roczny za 2007 rok w dniu 08.05.2008

3.33.6 Rozliczenie transakcji sprzedaży akcji spółki INTERIA.PL S.A.

W styczniu 2008 roku została rozliczona transakcja sprzedaży akcji spółki INTERIA.PL S.A. przez "ComArch Managment Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" Spółka Komandytowo-Akcyjna do "BAUER MEDIA INVEST" GmbH będąca wynikiem umowy podpisanej 3 grudnia 2007 roku pomiędzy ComArch S.A. a "BAUER MEDIA INVEST" GmbH. Łączna kwota transakcji wyniosła 199 449 494,10 zł. Spółka informowała o szczegółach umowy w raporcie bieżącym nr 52/2007.

3.33.7 Komentarz Zarządu ComArch S.A. do wydarzeń z dnia 12.04.2008 i 13.04.2008

Zarząd ComArch S.A. w nawiązaniu do wydarzeń z dnia 12.04.2008 i 13.04.2008 dotyczących zatrzymania i zwolnienia prezesa Zarządu ComArch S.A. Prof. Janusza Filipiaka, wyjaśnił, co następuje:

- Zarzuty postawione prezesowi Zarządu nie pozostają w żadnym związku z działalnością ComArch S.A. ani w ogóle z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- Zarząd ComArch S.A. funkcjonuje na normalnych zasadach,
- Według naszej najlepszej oceny sprawa w żadnym stopniu nie wpłynie także na przyszłą działalność ComArch S.A.

3.33.8 Wykaz informacji bieżących i okresowych przekazanych przez ComArch S.A. do publicznej wiadomości w 2007 roku

Raportem bieżącym nr 7/2008 Zarząd ComArch S.A. podał wykaz informacji bieżących i okresowych przekazanych do publicznej wiadomości w roku 2007. Oryginały raportów znajdują się w siedzibie Spółki w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39A. Zostały również udostępnione na stronie internetowej Spółki pod adresem: <http://www.comarch.pl/pl/Invest+in+Comarch/Financjal>

3.33.9 Umowa z BIW Koncept Sp. z o.o.

17 kwietnia 2008 roku została podpisana pomiędzy ComArch S.A. a spółką BIW KONCEPT Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie umowa na dostawę sprzętu komputerowego oraz oprogramowania. Wartość umowy brutto wynosi

INFORMACJA DODATKOWA

53 183 000,06 zł. Dostawa przedmiotu umowy przez Comarch zostanie wykonana w terminie do 7 czerwca 2008 r.

3.33.10 Umowa z Ogólnopolską Fundacją Edukacji Komputerowej

17 kwietnia 2008 roku została podpisana pomiędzy ComArch S.A. a Ogólnopolską Fundacją Edukacji Komputerowej z siedzibą we Wrocławiu umowy na dostawę sprzętu komputerowego oraz oprogramowania. Wartość umowy brutto wynosi 48 424 302,22 zł. Dostawa przedmiotu umowy przez OFEK zostanie wykonana w terminie do 7 czerwca 2008 r.

3.34 Istotne postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowań arbitrażowych lub organem administracji publicznej

W 2007 roku spółki Grupy nie wystąpiły z powództwem ani nie były pozwane w postępowaniu spełniającym kryteria określone w § 91 ust. 6 pkt 7a) i 7b) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 762 tys. zł z czego część została objęta rezerwami utworzonymi w roku poprzednim. W czwartym kwartale zostały utworzone dodatkowe rezerwy na kwotę potencjalnych roszczeń w wysokości 323 tys. zł.